

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA 16.2.2021

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2020	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2019	Muutos- % 2019/2020
Toimintatuotot	10 580	2 672	13 252	13 585	128,4	102,5	-333	12 252	10,9
Toimintakulut	-90 531	-1 320	-91 851	-89 962	99,4	97,9	-1 889	-89 270	0,8
Toimintakate	-79 950	1352	-78 598	-76 377	95,5	97,2	-2 222	-77 018	-0,8

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2020	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2019	Muutos- % 2019/2020
Toimintatuotot	5 913		5 913	5 833	98,6	98,6	81	6 229	-6,4
Toimintakulut	-5 919	16	-5 903	-5 071	85,7	85,9	-832	-5 456	-7,1
Toimintakate	-5	16	11	762	-13938,9	7236,8	-752	773	-1,4

Sivistyksen tukipalvelut sisältää seuraavat palveluksiköt:

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMIALUEEN HALLINNOSSA 2020

Hallinnossa on keskitytty poikkeusolojen johtamiseen viikosta 11 alkaen. Poikkeustilaa edeltävänä perjantaina 13.3. aktivoitiin Sivistyksen koronavalmiusryhmä ja lähdettiin valmistelemaan tulevia toimenpiteitä ja tarkentamaan valmiussuunnitelmat palvelualue- ja yksikkökohtaisesti. Poikkeustilan aikana korona-ryhmä on kokoontunut aluksi päivittäin ja huhtikuun alusta muutaman kerran viikossa.

Tiedottaminen poikkeusolojen järjestelyistä on vaatinut paljon aikaa ja koskettanut laajasti sivistystoimialueen palveluita. Poikkeustilaan liittyvistä toimenpiteistä ja vaikutuksista palveluihin ja henkilöstöön on tiedotettu asiakkaita ja henkilöstöä ensimmäisten viikkojen aikana päivittäin ja huhtikuun alusta kaksi kertaa viikossa. Sivistyksen toimialue on osallistunut aktiivisesti kunnan valmius- ja turvallisuustyöskentelyyn poikkeustilan aikana.

Ruokapalvelut ovat toimineet poikkeusoloissa seuraavasti. Varhaiskasvatuksessa ruokailu on järjestetty kaikkiin yksiköihin. Lähiopetuksessa oleville on järjestetty kouluruokailu normaalista. Ruokapalvelut on jakanut viikoittain koululais-ten koululounastukea, joka on tarkoittanut 200-1100 ruokapakettia.

Palveluverkko

Rykmentinpuiston hankesuunnitelma on valmistunut ja se oli kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksessa hyväksyttävänä 16.6.2020. Hanke-suunnitelma eteni edelleen kunnanhallitukseen ja valtuustoon hyväksyttäväksi 5.10.2020. Palveluverkkomuutokseen liittyen pidettiin infotilaisuus Hyrylän, Hyökkälän ja Mikkolan koulun henkilökunnalle 3.3.2020. Henkilökunnan osallisuustyöskentely toteutettiin verkkoalustan avulla. Toinen tilaisuus järjestettiin Hyrylän henkilökunnalle teamsin kautta 18.8.2020 liittyen Mikkolan koulua koskeviin lisäselvityksiin. Henkilökunnan osallisuustyöskentely toteutettiin verkkoalustan avulla. Kolmas infotilaisuus toteutettiin teamsin kautta 8.12.2020 ja 9.12.2020 Lahelan ja Rykmentinpuiston monitoimikampuksista Hyrylän, Hyökkälän, Mikkolan, Ruotsinkylän ja Vaunukankaan henkilökunnalle.

Monio, lukio ja kulttuuritalon erikoissuunnittelut kilpailutettiin ja ensimmäinen toteutussuunnittelu on valmistunut, niin että rakennuslupaa haetaan. Haasteena hankkeen etenemiselle on ollut kunnan vastaavien suunnittelijoiden poisjääminen tehtävistään, hankkeelle on saatu lisäresursseja ostopalveluna. Monion rakennuslupa-aineisto tuli kunnanhallitukseen 7.9.2020.

Kalliomaan koulun osalta tehtiin kolmivuotinen sopimus vaativan erityisen tuen järjestämisestä yhteistyössä Pornaisen kunnan, Järvenpään kaupungin ja Nurmijärven kunnan kanssa. Tämä sopimus astui voimaan 1.8.2020.

Riihikallion koulun hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 6.4.2020. Riihikallion koulun toteutussuunnittelu käynnistyi syyskuussa 2020.

Sivistystoimi yhdessä tilapalveluiden kanssa laati lisäselvityksen Mikkolan koulun osalta.

Jokelan koulukeskuksen strateginen kehittämissuunnitelma valmistui ja tuli lautakuntien tiedoksi toukokuussa. Kehittämissuunnitelman eri vaihtoehdoista järjestetään ennakkovaikutusten arviointi kevään 2021 aikana, jonka jälkeen alueen kehittämis ehdotus tuodaan päätöksen tekoon.

Ruotsinkielistä opetusta kehitetään niin, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus siirtyvät valmistuvaan Kirkonkylän kampukseen vuonna 2023. Tämä päätös mahdollistaa kuntayhteistyön ruotsinkielisen opetuksen järjestämisessä. Päätös ruotsinkielisen opetuksen ja varhaiskasvatuksen kehittämisestä tehtiin valtuustossa 6.4.2020. Ennakkovaikutusten arviointi oli osa tehtyä päätöstä. Sivistystoimissa on valmisteltu kuntalaisiltoja liittyen kampuksen kokonaisuutta ja siihen liittyviä palveluita ja ne toteutettiin kuntalais- ja huoltajaillat 1.9.2020 ja 14.9.2020

Martta Wendelin päiväkodin L2-kuvat hyväksyttiin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa 24.3.2020. Päiväkotitoiminta Martta Wendelinin rakennuslupa on myönnetty 5.8.2020 ja rakentaminen tulisi aloittaa vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tuomalan koulun, Nahkelan koulun ja Linjamäen koulun osalta keväällä 2020 piti järjestää ennakkovaikutusten arvioinnit, joihin liittyy yhteistä työskentelyä ja tilaisuuksia. Laaja ennakkovaikutuksen arviointi toteutettiin syksyn 2020 aikana ja lopullisista toimenpiteistä päätettiin palveluverkon hyväksymisen yhteydessä valtuustossa joulukuussa 2020.

Oppimisympäristöjen kehittämiseen liittyen toteutettiin maaliskuussa kysely varhaiskasvatuksessa kaikille huoltajille ja koko henkilöstölle. Perusopetuksessa kerättiin tietoa jo uudistetuista oppimisympäristöistä sekä uudenlaisissa väistötiloissa työskenteleviltä. Kysely suunnattiin Riihikallion, Ruotsinkylän, Kirkonkylän ja Kellokosken henkilökunnalle.

Palveluverkon ohjausryhmässä on jaettu vastuita eri hankkeiden ohjaamisesta ja kehitetty prosesseja mm. osallisuuden, muutoksen johtamisen ja hankkeiden ennakkovaikutusten arvioinnin osalta.

Hankkeet ja kehittäminen

Toimialueella on edistetty monia toimialueet ylittäviä isoja kokonaisuuksia ja hankkeita. Palveluverkkosuunnitelmaa on johdettu ja toteutettu joulukuussa 2019 päivitetyn mukaisesti. Vuoden 2020 aikana tehtiin palveluverkkosuunnitelman vuositarkennus joulukuun valtuustoon.

HYTE-työtä on jatkettu vuoden 2019 hyvinvointikertomuksen valmiiksi saamisella ja Lanuetyön osalta Tuusulan, Keusoten ja Uudenmaan yhteistyöllä. Toimialueiden yhteisessä kehittämisen johtoryhmässä on jalkautettu Thinking portfolio -kehittämisen ja tavoitesalkun käyttöönottoa, toteutettu digitaalisten palveluiden kartoittamista ja palveluiden kehittämistä LEAN-menetelmällä. Yhteisesti on viety eteenpäin myös ennakkovaikutusten arvioinnin mallin luomista kuntatasolle ja malli otettiin käyttöön pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointia tehdessä syksyllä 2020.

Tuusula koordinoi Opetushallituksen rahoittamaa Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien yhteistä #Uttakoulua -hanketta. Hankkeen koulutuskokonaisuudet saatiin toteutettua muuttamalla tilaisuudet verkkoon. Isot yleisötilaisuudet keväältä 2020 jouduttiin perumaan ja siirtämään syksyyn 2020 jolloin tilaisuudet toteutettiin webinaareina. Hankerahan osalta Opetushallitus on jatkanut käyttöaikaa 31.1.2021 asti.

Sisäilmatyö on ollut edelleen keskeisessä roolissa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen terveellisten ja turvallisten oppimisympäristöjen järjestämisestä. Kohdekohtaiset sisäilmatyöryhmät ovat toiminnassa Hyökkälän, Hyrylän, Riihikallion, Pajalan ja Vaunukankaan kouluissa sekä Pellavan ja Roinilan varhaiskasvatusyksiköissä. Kirkonkylän ja Ruotsinkylän sisäilmatyöryhmät lopetettiin keväällä 2020 väistötiloihin siirtymisen myötä. Lisäksi on kartoitettu sisäilmatilannetta Väinölän, Hyökkälän, Lahelan tertun ja Vaunukankaan varhaiskasvatusyksiköissä ja sovittu tutkimus- ja korjaustoimenpiteistä lisäksi selvitystyö on käynnistetty Kolsan ja Mainingin varhaiskasvatusyksiköissä. Perutettiin uudet kohdekohtaiset

työryhmät Lepolan kouluun sekä Hyrylän ja Väinölän varhaiskasvatysyksiköihin. Sisäilmatilanne oli erityisen huolestuttava varhaiskasvatysyksiköiden osalta. Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa on ratkaisevaa myös sisäilmatilanteiden hallittavuuden näkökulmasta Hyökkälän, Hyrylän, Vaunukankaan ja Riihikallion koulujen osalta

Kehittämistyötä jatkettiin Satakunta- ja Ratkaistaan yhdessä -hankkeissa. Satakunta- hankkeen oirekyselyt toteutettiin Hyrylän koulukeskuksessa sekä Vaunukankaan koululla. Ratkaistaan yhdessä - hankkeessa on keväällä 2020 kehitetty sisäilmasta oirehtivan oppilaan tukemiseen liittyvää materiaalia, joka on mukana hankkeen syksystä ilmestyvässä julkaisussa.

Osaamisen kehittäminen

Sivistyksen toimialueella kehitettiin aktiivisesti osaamista eri palvelualuilla sekä yhteisesti koko toimialueella. Johtamisen tukena toimi kuukausittain järjestettävät yhteiset esimiesammut, jossa vietiin systemaattisesti eteenpäin strategisesti keskeisiä asioita.

Toimialueella otettiin käyttöön Thinking portfolio -järjestelmä, jossa saadaan kokonaiskuva kunnan kehittämisestä sekä strategisista tavoitteista. Dialogisuutta ja vuorovaikutusta

vahvistettiin ottamalla käyttöön Erätauko-menetelmää sekä työyhteisö- että asiakaspinnassa. Syksyllä toteutettiin koko kunnan Erätauko-koulutus, jolla vahvistetaan vuorovaikutus- ja dialogiosaamista eri toimialueilla sekä luodaan koko kunnalle osaajien verkosto. Liittyttiin mukaan YLE:n ja Erätauko-säätiön vetämään valtakunnalliseen viisivuotiseen Hyvin sanottu - Bra sagt- hankkeeseen. Kestävän tulevaisuuden kehittäminen ja Agenda 2030 -tavoitteet ovat olleet yhtenä keskeisenä teemana, kun on valmistauduttu vuoteen 2021. Sivistyksen toimialueella on tehty aktiivisesti yhteistä kehittämistyötä ja aktivoitu kuntatasoista työskentelyä.

Tuusulan kunnassa pilotoidaan LEAN-menetelmän kautta palveluiden kehittämisestä. LEAN pyrkii siihen, että asiakastytyväisyys parane, toiminnankustannuksia hillitään ja tuotannon läpimenoaikoja lyhennetään prosessikehittämisen avulla. Sivistyksen toimialueelta LEAN pilotoinnissa olivat mukana kirjaston aineiston hankinnan prosessi ja avustusprosessi.

Poikkeustilanteessa keskeistä oli henkilöstön etätyöskentelyn kehittäminen ja esimerkiksi 0365 välineiden (TEAMS) laadukas käyttäminen. Tähän on toimialueella ollut hyvät pohjavalmiudet syksystä 2018 toteutuneiden rehtorien ja palveluverkon Teams-pilottien myötä.

Palveluyksiköt

TOIMIALUEEN HALLINTO

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

Avustukset	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020
Käsityökoulu	17 085	17 085	17 085	17 085	17 085
Käsityökeskukset	14 110	14 110	14 110	14 110	14 110
Jokelan kansalaisopisto	45 645	45 645	45 645	45 645	45 645

RUOKAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Uudistettu ruokalista otettiin käyttöön syylukauden 2020 alettua. Kasvien käytön lisääminen ja eläintuotteiden käytön vähentäminen ovat tärkeimmät keinot kasvihuonekaasupäästöjen eli hiilijalanjäljen

pienentämiseksi. Myös avomaakasvien ja helposti säilyvien kasvien suosimisella pienennetään hiilijalanjälkeä. Kestävässä ruokalistasuunnittelussa käytetään monipuolisesti pääraaka-aineita, mikä edistää sekä ravitsemusta että luonnon monimuotoisuutta. Ruokalistakierto on suunniteltu siten, että

raaka-aineita on mahdollista hyödyntää seuraavilla aterioilla, niin vähennetään jätemäärää. Poikkeusolojen ruokalistalla ja koululaisten ruokapaketeissa vastuullisuutta pyrittiin lisäämään esimerkiksi ottamalla tuotantoon enemmän kasvisruokia.

Ruokapalvelut siirtyivät noudattamaan valmismuunnitelman mukaista ohjeistusta 16.3.2020. Valmiuslain mukaisten toimivaltuuksien käytöstä luovuttiin Suomessa poikkeusolojen päättyessä tiistaina 16.6.2020. Ruokapalvelut siirtyivät normaalin ruokalistaan kuitenkin vasta syksyllä 2020. Eväsjärjestelyt olivat voimassa 11 viimeistä koulupäivää keväällä 2020.

Tuusulassa lähiopetuksessa on ollut poikkeusolojen aikana päivittäin n.170 oppilasta ja varhaiskasvatuksen päiväkodeissa n.300 lasta. Heille ruoka on toimitettu poikkeusoloruokailun mukaisesti. Ruokapalvelut on järjestänyt etäopetuksessa oleville koululaisille ruokapaketin jakelun. Ruokapaketteja jaettiin viikoilla 13 - 19 kerran viikossa Hyrylässä, Jokelassa ja Kellokoskella. Paketteja tilattiin sähköisen ilmoittautumisen kautta yhteensä 5255 kpl, mutta noudettiin vain 3517 kpl. Yksi ruokapaketiksi sisälsi 5 päivän kouluateriat eli yhteensä noudettujen pakettien määrä koululounaissa mitattuna oli 17585 annosta.

Pakettien ateriat valmistettiin ja pakattiin keskeisillä. Ruokapakettien kokonaiskustannus oli 27791,12 € eli kustannus yhtä annosta kohden n. 1,58 €. Kustannuksiin on huomioitu vain raaka-aineiden ja pakkausmateriaalin osuus, ei työn osuutta. Hintaa nosti normaalin koululounaan raaka-ainekustannukseen verrattuna pakkausmateriaalit sekä tuore leipä, joka varattiin jokaiselle aterialle toisin kuin normaalissa koululounaassa. Ruokapalveluissa valmistettujen aterioiden keskiarvoinen raaka-aine hinta oli 0,70- 1,20 € / annos vuonna 2020.

Syksyllä tuotettiin lisäksi satunnaisia ruokapaketteja koronavirukselle altistumisen vuoksi karanteeniin asetetuille oppilaille. Karanteeniannoksia jaettiin syksyllä yhteensä n. 1500 aterian verran. Kaikki karanteeniin asetetut eivät hakeneet ruokapakettia, ja ateriamäärä jäi näin ollen pienemmäksi.

Lukiolaisille jaettiin Hyrylässä, Kellokoskella ja Jokelassa ruoka-ainepaketti 8.5.2020. Paketti koostui aineksista, joista valmistettiin itse ruoka 20 lounaaseen. Yhden paketin raaka-ainekustannukset olivat 28,7 € eli yhden annoksen arvo oli noin 1,43 €. Paketteja tilattiin yhteensä 217 kpl ja niitä haettiin 194 kpl eli koululounaiksi muutettuna 3880 annosta. Pakettien yhteisarvo oli 5567,80 €. Toinen lukiolaisten paketti jaettiin Hyrylässä, Kellokoskella ja Jokelassa 16.12.2020. Myös tämä paketti koostui aineksista, joista

ruoka valmistettiin itse 28 lounaaseen. Yhden paketin raaka-ainehinta oli 45,53 € eli n. 1,63 €/annos. Paketteja tilattiin yhteensä 290 kpl, joka tarkoittaa 8120 koululounaasiin verrattavaa annosta. Pakettien yhteisarvo oli 13203,7 €.

Maahanmuuttajaperheille jaettiin raaka-ainepaketteja viikoilla 13-20. Paketteja jaettiin 32 oppilaalle, joista osa oli samaa perhettä. Kellokosken alueella paketteja jaettiin 2 perheelle, Jokelassa 7 perheelle ja Hyrylässä 4 perheelle. Yhteensä paketteja jaettiin 256 kpl 8 eri kerrana. Pakettien raaka-ainesisältö vaihteli viikoittain, mistä johtui myös paketin arvon vaihtelu. Yhteensä pakettien hinnaksi tuli 8 viikon ajalta noin 3600 €, joten yhden paketin arvo oli keskimäärin 14, 10 €. Ruokapalveluiden työntekijät jakoivat paketit kullakin alueella yhtenä päivänä viikossa. Yhteydenpidon perheisiin hoiti kunnan maahanmuuttokoordinaattori.

Puistoruokailua järjestettiin ajalla 8.6.-31.7.2020 Hyrylässä, Jokelassa sekä Kellokoskella. Tuusulan kunta tarjosi maksuttoman lämpimän lounaan neljässä eri puistossa. Ruoka valmistettiin Rykmentinpuiston keskuskeittiöllä. Keittiöiden kesäharjoittelijat kuljettivat ruuan kuumana puistoihin ja jakoivat lounaan arkisin klo 11.00-12.00. Lounas oli tarkoitettu tuusulalaisille alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille eikä puistoruokailuun ollut erillistä ilmoittautumista. Ruokalistasta oli kerätty toiveiden mukaisia ruokia ja se on kehitetty erityisesti puistoruokailua varten. Lounaita syötiin 4752 annosta. Suurin asiakasryhmä oli alle 10-vuotiaat lapset. Yläkouluikäisiä ruokailijoita kävi vähemmän. Aktiivisin ruokapiiri löytyi Jokelasta; Notkopuiston ruokailuun osallistui kesän aikana lähes 1800 ruokailijaa. Kaikissa puistoissa yhteensä puistoruokailijoita oli 4752 kesän aikana.

Ylimääräisiä kontakteja ja ihmisryhmien kohtaamisia pyrittiin koronatilanteen vuoksi välttämään, ja tästä syystä yläkoululaisten maksullisen välipalan tarjoiluun tehtiin muutoksia. Ruokasalissa tarjottava maksullinen välipala peruutettiin oppilasryhmien sekoittumisen välttämiseksi sekä vähäisen kysynnän vuoksi. Jos maksulliselle välipalalle oli tarvetta, oppilas sai välipalaa pyytämällä sitä keittiöltä. Keittiöllä pidettiin aina varalla välipalatarvikkeita, jotta kysyttäessä välipalaa voitiin tarjota. Samasta syystä ikäihmisten ylijäämäruokailua ei järjestetty Kellokosken, Riihikallion, Hyökkälän eikä myöskään Jokelan kouluilla.

Ruokapalveluyksikkö tuotti ateriapalveluja Keski-Uudenmaan sotien Tuusulan kunnan toimipisteisiin. Sekä akuutti jatkohoito- ja kuntoutusosasto että kotiutus- ja arviointiyksikkö olivat suljettuina 19.6.-26.7.2020 välisenä aikana. Tältä ajalta ateriapalvelumaksuja jäi saamatta kesäkuulta Akuuttiosaston 5616 € ja

Kotiutus-osaston 2621 € sekä heinäkuulta
Akuutti-osaston 12168 € ja Kotiutus-osaston
5678 €. Yhteensä tuottoja jäi saamatta 26083 €.

Kaikille työntekijöille yhteiset koulutukset järjestettiin Teams -verkkokoulutuksena.
Ravitsemuskoulutusten aiheina olivat Ärtyneen suolen oireyhtymä eli IBS ja Histamiini-intoleranssi. Kouluttajana toimi laillistettu ravitsemusterapeutti Leena Putkonen. Ruokapalveluiden esimiehet ovat osallistuneet myös Coaching koulutukseen. Kulutuksessa on keskitetty Coaching ohjausmuotoon, jossa esimies (coachaja) tukee ja auttaa työntekijää (coachattava) kirkastamaan ja saavuttamaan henkilökohtaisia tai ammatillisia tavoitteitaan. Lean-ajattelu on johtamisfilosofia, jota on vety voimakkaasti eteenpäin ruokapalveluiden tuotantoprosesseja uudistettaessa. Lean koulutuksia on jatkettu. Leanin avulla pyritään parantamaan asiakastytytyväisyyttä ja laatua, pienentämään toiminnan kustannuksia sekä lyhentämään tuotannon läpimenoaikoja.

Talousarviossa vuoden 2020 suoritteiden määräksi arvioitiin 2127474 kpl. Ruokapalveluiden toteutuneiden suoritteiden määrä oli ko. vuonna 1882722 eli 244752 kpl (-11,5 %) arvioitua vähemmän. Ateriamäärää korkeampaa suorittemäärää selittää muun muassa koronapandemian aikana tehdyt erilaiset ruokapaketit ja keväällä 2020 kouluilla järjestetty retkievälsruokailu sekä kesän puistoruokailu. Korkeammista raaka-ainekustannuksista sekä annospakkaamisesta aiheutuvista kuluista johtuen kaikista koronapandemian aikana jaetuista ruokapaketeista kerättiin 2 suoritetta aterialkohden. Ruokapakettien kautta tarjottuja aterioita tuotettiin yhteensä 94758 kpl.

Koronapandemia vei oppilaat etäopiskeluun keväällä 2020 ja ruokailijamäärät jäivät vajaiksi keväällä myös päiväkotien osalta. Myös syksyn 2020 ruokailijamäärät olivat ennakoitua matalammat, johtuen oppilaiden ja päiväkotilasten matalammasta kynnyksestä jäädä kotiin sairana. Lukio oli syksyn 2020 aikana osittaisessa etäopetuksessa ja tämä pienensi myös kouluruokailijoiden määrää.

Myös terveyskeskuksen keittiön osalta suoritteita kertyi arvioitua vähemmän. Kesällä 2020 Terveyskeskuksen asiakasmäärä putosi, kun osastot olivat poikkeuksellisesti kiinni. Halosen Bistro, uusi kunnantalons ravintola, avattiin elokuussa 2020. Alun perin ravintola oli suunniteltu avattavaksi maaliskuussa 2020, mutta avaamista lykättiin. Koska pandemian vuoksi siirryttiin laajasti etätyöhön, jäivät ateriamäärät Halosen Bistron osalta huomattavan arvioitua pienemmiksi. Tilaustarjoiluja kunnan eri tapahtumiin ja kokouksiin on ollut myöskin arvioitua vähemmän.

2020 Talous

Käytimme vuonna 2020 elintarvikkeisiin 1 371 797 €. Toteutumattomista suoritteista johtuen elintarvikerahaa jäi käyttämättä 463 803 €.

Keskeisiä menoeriä €/ suorite

Siivousaineet	0,02
Henkilöstökulut	1,19
Kuljetukset	0,06
Elintarvikkeet	0,70 - 1,20
Vuokrat	0,26

TUNNUSLUVUT

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Suorite kpl	2 100 323	2 117 970	2 016 816	2 008 870	1 882 722
muutos %	-0,38	0,46	-3,57	-0,39	-6,28
Bruttomenot €/suorite	2,54	2,49	2,55	2,65	2,65
muutos %	2,01	- 5,5	6,25	3,92	0 %
Valmistuskeittiöt kpl	5	5	5	4	4
Jakelukeittiöt kpl	38	39	38	37	33

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2020	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2019	Muutos- % 2019/2020
Toimintatuotot	2 031	2614	4 645	5 567	274,2	119,9	-922	3 279	69,8
Toimintakulut	-57 603	-1376	-58 979	-58 728	102,0	99,6	-252	-56 707	3,6
Toimintakate	-55 573	1238	-54 335	-53 161	95,7	97,8	-1 174	-53 429	-0,5

Oppimisen palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Perusopetus
- Lukio
- Tuusulan Opisto ja taiteen perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2020

Kouluun ilmoittautuminen toteutettiin tammi-kuussa ja koulunkäynnin oli aloittamassa elokuussa 473 oppilasta. Lukuvuoden alussa 1. luokan oppilaita aloitti 463 oppilasta, joka on viimeisen 10 vuoden aikana pienin aloittavien oppilaiden määrä.

Koronaviruksen vuoksi suurin osa oppilaista siirtyi etäopetukseen 17.3.2020. Päivittäin koulussa oli lähiopetuksessa ollut n. 160-170 luokkien 1-3 ja erityisen tuen oppilasta. Koulut palasivat lähiopetukseen 14.5.2020. Noin 12 % oppilaista oli lukuvuoden lopun pois koulusta. Tuusulan kouluissa vain yksi luokka joutui karanteeniin kyseisen lähiopetusjakson aikana.

Iltapäivätoimintaan haettiin keskitetysti tammi-maaliskuussa 2020. Oppilasmäärän pienemmissen myötä yhä useammassa kerhossa ei saavutettu vaadittavaa 13 oppilaan rajaa. Tämän vuoksi lautakunnassa hyväksyttiin malli, jossa kunta kuljettaa oppilaat pienemmiltä kouluilta toisen koulun kerhoon, mikäli kerhoa ei omalle koululle synny. Iltapäivätoiminnassa oli elokuun lopun 2020 tilanteen mukaan 391 lasta. Vuonna 2019 iltapäivätoiminnassa aloitti 438 lasta.

Kesäkuussa pidettiin yhdeksällä koululla lapsille kesäkerhoja. Leireille osallistui ensimmäisellä ja toisella viikolla 162 lasta ja kolmannella viikolla 82 lasta.

A2 –kielivalinnat toteutettiin helmi-maaliskuussa ja kielivalikoimaan lisättiin venäjän kieli, joka ei kuitenkaan toteutunut. Aloittavia opetusryhmiä A2 -kieliin muodostuu Etelä-Tuusulaan yhteensä 6 ryhmää ja Pohjois-Tuusulaan 3 ryhmää.

Oppilaiden, joiden äidinkieli on muu kuin suomi oppilasmäärät ovat edelleen kasvussa. Suurimmat kieliryhmät ovat viro, venäjä ja arabia. Ko-

kielistä on tarjolla myös oman äidinkielen opetusta. Suomi toisena kielen (S2) oppilaita on 228.

ProKoulu -hanke eteni ja mukaan lähti 4 uutta koulua. ProKoulua toteutetaan koulun henkilöstön sekä kasvun ja oppimisen tuen henkilöstön yhteistyöllä.

Helmikuussa perusopetuksen oppilaista 434 oppilasta oli erityisessä tuessa, joka on 8.5 % koko oppilasmäärästä. Tehostetussa tuessa oli 733 oppilasta, joka on 14.3 % koko oppilasmäärästä. Vuoden lopussa erityisessä tuessa oli 459 oppilasta ja tehostetussa tuessa 740 oppilasta. Vuositasolla tuen piirissä olevien oppilaiden määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta, mutta lievää kasvua edelleen. Vuoden 2020 aikana tehtiin 306 erityiseen tukeen liittyvää päätöstä.

Lukuvuoden 2019-2020 koulutuskalenteria toteutettiin suunnitelman mukaan yhdessä Mäntsälän kunnan kanssa koulujen sulkuun saakka. Syksyn 2020 osalta koulutuskalenteri oli suppeampi, koska kouluille halutaan antaa työrauha koronatilanteen hoitamista varten. Koulutusta toteutetaan pääosin tutoroijien kautta koulujen tilausten perusteella.

Asuntomessujen aikaan suunniteltu kansainvälinen seminaari peruutetaan elokuulta. Tuusulan, Mäntsälän ja Pornaisten suunnitelma Veso2020 –tapahtuma siirrettiin vuodelle eteenpäin.

Lukuvuonna 2019-2020 koulujen kerhotoiminnassa on ollut mukana 16 seura- tai järjestökumppania. Koronatilanne perui kerhot maaliskuun puolesta välistä alkaen. Lukuvuodelle 2020-21 saatiin mukaan 17 yhteiskumppania. Koulujen kerhotoiminta on ollut keskeytettynä sekä keväällä 2020 että kuukauden verran syksyllä 2020, joten avustuksen käyttö ei edennyt suunnitellusti.

Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen käyttämisen pilotointi pahimmin sisäilmaoireista kärsivien oppilaiden tukemiseksi jatkui ja toiminta siirrettiin lukuvuodeksi 2020-21 Riihikallion koulun väistötiloihin.

Leasing –rahoituksen tarve kasvoi mm. väistötilojen vuoksi ja AV-kalustuksien hankintatavan takia. Vanhojen omiksi hankittujen laitteiden rikkoonnuttua tai vanhennuttua tilalle hankittava AV-laite on aina leasing-sopimuksella hankittu laite, joka ei aiemmin ole näkynyt leasing-rahoituksessa.

Lukiossa jatkettiin alkuvuonna uuden opetus-suunnitelman laadintaa syksyllä annettujen valtakunnallisten LOPS-perusteiden pohjalta.

Poikkeusolot keskeyttivät lähiopetuksen luki-ossa keväällä. Etäopetukseen siirryttiin nopeasti 4. jakson lopulla ja päättöviikko pidettiin kokonaan etänä.

Yhteishaussa Tuusulan lukioon haki ensisijaisena valintanaan 180 opiskelijaa, joista Hyrylään haki 98, Jokelaan 26, Jokelan ratsastuslinjalle 10 ja Kellokoskelle 46. Lukuvuoden aloitti Hyrylässä 114, Jokelassa 63 ja Kellokoskella 56 opiskelijaa.

Monion toteutussuunnittelua jatkettiin, käyttäjät täydensivät tilaluetteloiden varusteet ja suunnitteluun vaikuttavat kiintokalusteet jatkosuunnittelua varten.

Opiston ensimmäinen kevätkausi uusilla nimillä, Tuusulan Opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu, keskeytyi kevätkaudella lähiopetuksen osalta 18.3, kun opetustilat määrättiin suljetuiksi. Muutamassa päivässä perustettiin etäopetuksen vaatimat rakenteet ja alettiin muokata opetussisältöjä etäopetuksen vaatimaan muotoon.

Opiston tuntiopettajat ovat kuluneen vuoden aikana perehtyneet etäopetuksen käytäntöihin oman opetusalan kannalta. Opiston käyttöön on avattu opistolle maksuton Microsoft Teams –hakemisto (tenantti), jonka kautta voidaan tarvittaessa ottaa mukaan etäopetukseen Opiston kaikki opiskelijat.

Tuusulan Opiston ja naapuriopistojen hankeyhteistyö on tiivistynyt entisestään. Alkaneena vuonna jatkuvat DigiStä mua! ja Hae mut! sekä DigiPeda -hankkeet, joissa tuusulalaisia perehdytetään käytännön digitaitoihin arkipäivän toimintaympäristöissä ja kehitetään digitalisaatiota opetuksen voimavarana, mm opetuslustoina, kuitenkin opetuksen yhteisöllisyys säilyttäen.

Kuvataidekoululla annettavaa tuntiopetusta vakinaistettiin päätoimiseksi opettajan viroiksi

elokuun alusta. Uusista viroista toisen erityisenä painoalana on varhaisiän taidekasvatus ja toisen syventävien opintojen taidepedagogiikka. Elokuussa Kuvataidekoulun päättötodistuksen sai 7 oppilasta kiitettävin tai erinomaisin arvosanoin.

Monio-rakennuksen suunnittelu on edennyt kohti toteutusta. Hanke on tiivistänyt ja monimuotoistanut Opiston yhteistyötä lukion ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa etenkin yhteisten tilojen suunnittelun myötä.

Kasvun ja oppimisen tuen yksikön sisäisiä rakenteita, eri ammattikuntien ja Keusoten välistä yhteistyötä on vahvistettu.

Opiskeluhoollon henkilöstön ja perheohjaajien osallisuutta koulujen yhteisöllisessä oppilashuollossa on kehitetty edelleen ja kouluissa on kuluneen vuoden aikana tehty yhteisesti sovittuja toimintamalleja esim. poissaoloihin puuttumiseen. Oppilashuoltotyön kehittämässä on hyödynnetty kouluterveyskyselyn tuloksia niin yksikön sisällä kuin koulutalossa. Oppilashuollossa on otettu käyttöön IPC-menetelmäohjaus lievästi masentuneiden nuorten ohjauksessa.

Olenaiset määrärahan ylitykset/alitukset

Valmistavan opetuksen ryhmän perustaminen Jokelassa toi lisäkustannuksia 20 000 €.

AV -kalustusta oli uusittava kouluissa dokumenttikameroiden ja videoprojektoreiden osalta, koska nykyiset tietokoneet eivät ole yhteensopivia. Vuositasolla kustannusvaikutus oli 25 000 € ja vuodelle 2020 lisäresursoinnin tarve oli 12 500 €.

Henkilösivukulut toteutuivat n. 380 000 euroa talousarvioita pienempinä ja henkilöstökorvauksia kertyi n. 150 000 euroa talousarviota enemmän.

Koronan vaikutuksesta maksutuotot jäivät n. 100 000 euroa alle budjetoidun, mutta myyntituottoja kertyi n. 190 000 euroa yli budjetoidun.

Kehittämishankkeisiin ja koronasta aiheutuviin kustannuksiin saatuja valtion erityisavustuksia toteutui n. 0,9 milj. euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Aloittavan ikäluokan oppilaiden määrä pysyy koulun lukuvuoden tasolla tai alenee

tulevaisuudessa. Tämä vaikuttaa koko oppilasmäärään alenevasti. Yläkoulujen oppilasmäärä säilyy vielä 3 seuraavaa vuotta nykyisellä tasolla.

Oppilaiden, joiden äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi, prosentuaalinen osuus koko kunnan oppilasmäärästä kasvaa todennäköisesti jatkossa.

Rakennushankkeiden työryhmien tuomat sijaiskustannukset tulevat kasvamaan merkittävästi normaalista. Tämä yhdistettynä vuoden 2021 talousarvion 50% sijaismäärärahan leikkaukseen johtaa todennäköisesti sijaismäärärahojen ylitymiseen tulevana vuonna.

Leasing-kustannusten määrä kasvaa, koska aikaisemmin kunnalle omaksi ostettujen it-laitteiden hajotessa uudet otetaan leasing-sopimuksella. Oppilaiden laitekannan muutos 1:1 määrään vuosiluokilla 6-9 nostaa myös osaltaan leasing-kustannuksia seuraavina vuosina.

PALVELUYKSIKÖT

PERUSOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Kouluun ilmoittautuminen toteutettiin tammi-kuussa ja koulunkäynnin oli aloittamassa elokuussa 473 oppilasta. Koulujen resurssi jaettiin 5011 oppilaan kokonaismäärän perusteella. Määrä oli 108 oppilasta vähemmän kuin lukuvuonna 2019-20. Lukuvuoden alussa 1. luokan oppilaita aloitti 463 oppilasta, joka on viimeisen 10 vuoden aikana pienin aloittavien oppilaiden määrä. Osassa kouluista aloittavien 1. luokan oppilaiden määrä oli poikkeuksellisen pieni, kun koulun aloitti pienimillään 3 oppilasta. Perusopetuksessa aloitti yhteensä 5035 oppilasta. Tilastointipäivään mennessä oppilasmäärä oli noussut 5073 oppilaaseen.

Koronaviruksen vuoksi suurin osa oppilaista siirtyi etäopetukseen 17.3.2020. Päivittäin koulussa oli lähiopetuksessa ollut n. 160-170 luokkien 1-3 ja erityisen tuen oppilasta. Huhtikuun lopussa määrä kasvoi yli 200 oppilaaseen. Lähiopetusta antavien koulujen määrää vähennettiin etäopetukseen siirtymisen yhteydessä 12 yksikköön. Koulut palasivat lähiopetukseen 14.5.2020. Noin 12 % oppilaista oli lukuvuoden lopun pois koulusta. Tuusulan kouluissa vain yksi luokka joutui karanteeniin kyseisen lähiopetusjakson aikana.

Lukuvuoden 2020-21 aloitus tapahtui normaalisti lähiopetuksena. Koulut tekivät erilliset suunnitelmat koulujen aloitukseen. Suunnitelmien tarkoituksena oli

- luoda turvallisuuden tunnetta oppilaille, henkilöstölle ja huoltajille
- pienentää tartuntariskiä koulujen alettua
- helpottaa mahdollisten tartuntaketjujen selvittämistä
- pienentää riskiä koko koulun karanteenista ja sulkemisesta

Koulut tekivät myös valmiussuunnitelmia mahdollisen lähi- ja etäopetusjakson ajalle. Näitä suunnitelmia ei koko kunnan osalta tarvinnut ottaa käyttöön, vaan karanteenit jäivät yksikkökohtaisiksi ja koskivat vain 1-3 opetusryhmää kerrallaan.

Parin viikon etäopetuksen jälkeen koulujen opoilta, huoltajilta ja opettajilta kysyttiin palautetta siihen asti toteutetuista etäopetusjärjestelyistä. Kysely toteutettiin kouluittain. Suurin osa eri ikäisistä oppilaista koki, että opettaja on ollut häneen yhteydessä sopivasti. Tehtävien määrä ja ohjeiden ja tehtävien löytäminen on tuntunut alun epätietoisuuden jälkeen asettuvan sujuvaksi ja sopivaksi. Enimmäkseen oppilaat kertoivat saaneensa tehtäviksi kirjallisia tehtäviä vihkoon tai kirjaan tehtäväksi, kirjallisia tehtäviä tietokoneella tehtäväksi, videoiden katsomista, oppimispelien pelaamista, lukemista ja ulkoilua. Opettajalta saatava henkilökohtainen apua ja tuki on riittänyt suurelle osalle oppilaista hyvin, mutta osa kaipaa myös enemmän tukea. Oppilaiden kirjoittamissa toiveissa toistui tarve saada opetusta kasvokkain. Videoyhteyden kautta saatu kontakti oli useimpien oppilaiden mielestä paras tapa oppia asia ja saada tukea, jos jokin asia oli jäänyt epäselväksi.

Pääosa huoltajista oli tyytyväisiä oppilaiden saamiin ohjeisiin ja työmäärään. Alun Wilma-viestinnän runsaus tuntui osin uuvuttavalta, vaikka infoja myös kiiteltiin. Huoltajat toivoivat enemmän kasvokkaista opetusta ja heidän näkemyksensä mukaan opoilta vaadittu työmäärä oli aluksi suuri ja vaihteli aika paljon. Etäopetuksen jatkuessa voidaan todeta oppilaiden työmäärän tasaantuneen ja erilaisen liveyhteyksien määrän lisääntyneen. Moni huoltaja on vapaissa kommentteissa kiittänyt opettajia ja ohjaajia heidän antamastaan tuesta tässä haastavassa tilanteessa.

Iltapäivätoimintaan haettiin keskitetysti tammi-kuussa 2020. Määräajassa paikkaa haettiin 362 oppilaalle. Oppilasmäärän pienenemisen myötä yhä useammassa kerhossa ei saavutettu vaadittavaa 13 oppilaan rajaa. Tämän vuoksi lautakunnassa hyväksyttiin malli,

jossa kunta kuljettaa oppilaat pienemmiltä kouluilta toisen koulun kerhoon, mikäli kerhoa ei omalle koululle synny. Mallin nähdään parantavan pienimpien koulujen oppilaiden tilannetta ja tuovan mahdollisesti myös kustannussäästöjä, koska oppilaiden kuljettaminen toiselle koululle on kustannustehokkaampaa kuin henkilöstön palkkaaminen pientä oppilasmäärää varten. Säästöpotentiaalin suuruus riippuu kuinka monta kerhoa jää mahdollisesti perustamatta. Lukuvuonna 2020-21 kerhoja ei perustettu Tuomalaan, Linjamäkeen, Rusutjärvelle, Nahkelaan eikä Ruotsinkylään. Kyseisistä kouluista lapset ohjattiin iltapäiväkerhoon Kirkonkylän, Kellokosken, Pajalan, Vaunukankaan ja Mikkolan kouluihin. Kesän ja alkusyksyn aikana iltapäivätoiminnan hakemusia tuli neljälle koululle runsaasti lisää, ja osa hakemuksista peruttiin korona-tilanteen vuoksi. Iltapäivätoiminnassa oli elokuun lopun 2020 tilanteen mukaan 391 lasta. Kaikille jonossa olleille toisen vuosiluokan oppilaille myönnettiin paikka iltapäivätoiminnasta syyskuun alusta alkaen. Vuonna 2019 iltapäivätoiminnassa aloitti 438 lasta.

Oppilaiden tuen tarpeiden lisääntymisen ja valmistavan opetuksen tarpeen vähentymien myötä tehtiin ryhmittelyihin muutoksia. Yhtä alakoulun ja yhtä yläkoulun valmistavan opetuksen ryhmää ei perustettu lukuvuodelle 2020-21, koska valmistavalla luokalla olleet oppilaat siirtyvät perusopetukseen. Tästä vapautuvalla resurssilla perustetaan Etelä-Tuusulaan yksi erityisen tuen pienryhmä. Tämä tasasi erityisen tuen ryhmien ja oppilasmäärien suhdetta Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken välillä. Lukuvuoden alun jälkeen valmistavan opetuksen oppilaita on muuttanut Tuusulaan 13 kappaletta. Jokelaan jouduttiin perustamaan valmistavan opetuksen ryhmä marraskuusta 2020 alkaen. Ryhmä toi ylimääräisiä kustannuksia n. 20 000 €.

Kesäkuun kolmella ensimmäisellä viikolla järjestettävälle kunnan päiväleireille oli haku käynnissä maaliskuun huhtikuussa. Metsäpirtillä pidettävään leiriin ilmoittautumisia tuli hyvin, kouluille vähemmän. Koronatilanne keskeytti käytännössä ilmoittautumiset ja leirien perumisesta ilmoitettiin huhtikuun lopussa. Kesäkuun neljän ison leirin sijaan pidettiin kesäkerhoja yhdeksällä koululla pienemmissä ryhmissä. Nämä koulut olivat Riihikallio, Mikkola, Hyökkälä, Kirkonkylä, Pajala, Lepola, Perttu ja Kellokoski. Leireille osallistui ensimmäisellä ja toisella viikolla 162 lasta ja kolmannella viikolla 82 lasta.

A2-kielivalinnat toteutettiin helmi-maaliskuussa ja kielivalikoimaan lisättiin venäjän kieli. Etelä-Tuusulassa kielivalintoja tuli espanjan kieleen 79, ranskan kieleen 14 ja saksan

kieleen 20. Venäjän kielen osalta valintoja ei tullut tarpeeksi ryhmän perustamista varten. Pohjois-Tuusulassa valintoja tuli yhteensä 38 espanjan kieleen ja 20 saksan kieleen. Ranskan kielten osalta valintoja ei tullut riittävästi ryhmän perustamiseen. Näin ollen aloittavia opetusryhmiä kieliin muodostuu Etelä-Tuusulaan yhteensä 6 ryhmää ja Pohjois-Tuusulaan 3 ryhmää. A2-kielessä jouduttiin siirtymään poikkeusjärjestelyihin syksyn aikana. Järjestelyn myötä opetus annettiin osalle oppilaista etäyhteyden kautta omalle koululle.

Lukuvuoden 2019-2020 koulutuskalenteria toteutettiin suunnitelman mukaan yhdessä Mäntsälän kunnan kanssa koulujen sulkuun saakka. Koulutuskalenterin tarjonnalla tuetaan pääasiassa kehittämissuunnitelman kuntakohtaisten painopisteiden osaamista. Koulutuskalenteri julkaistiin koulujen alettua ja ilmoittautumiset lähtivät liikkeelle aktiivisesti. Linkki kuluvan vuoden koulutuskalenteriin löytyy osoitteesta <https://tuusula.sharepoint.com/sites/kaiku/tyoryhmat/Opetuksen-koulutuskalenteri/SitePages/Kotisivu.aspx>.

Sulkuaikana koulutuksia on toteutettu vähemmän ja ne ovat keskittyneet eniten etäopetuksen toteuttamiseen ja annettu verkon välityksellä. Poikkeustilanteen alettua opettajille, opiskelijoille ja huoltajille järjestettiin seitsemänä iltapäivänä etäkoulutuksia etäopiskelun ja etäopettamisen järjestelyistä ja niihin liittyvistä sähköisistä järjestelmistä. Näiden koulutuspäivien aikana koulutuksiin osallistui opiskelijoita ja huoltajia noin 200 henkilöä sekä opettajia noin 30. Syksyn 2020 osalta koulutuskalenteri oli suppeampi, koska kouluille halutaan antaa työrauha koronatilanteen hoitamista varten. Koulutusta toteutetaan pääosin tutoropettajien kautta koulujen tilausten perusteella.

Tammikuussa 2020 Lontoossa pidettävälle BETT-messuille osallistui 2 opettajaa ja 2 hallinnon työntekijää perusopetuksen osalta ja 2 hallinnon työntekijää varhaiskasvatuksen osalta. Matkan tarkoituksena oli tutustua teknologisen kehityksen nykytilaan ja tulevaisuuteen.

Asuntomessujen aikaan suunniteltu kansainvälinen seminaari peruutetaan elokuulta. Tuusulan, Mäntsälän ja Pornaisten suunnittelema Veso2020 –tapahtuma siirrettiin vuodelle eteenpäin ja sitä ei toteuteta suurena yksittäisenä tapahtumana, vaan toteutustapa muunnetaan tilanteeseen sopivammaksi koko lukuvuoden mittaiseksi koulutusjatkumoksi, jota suunnitellaan kevään 2021 aikana.

Kevään 2020 valtionavustuksia saatiin seuraavasti:

- Koulutuksellinen tasa-arvo 242 000€ (omavastuu 59 000€) yhteensä 301 000€
- erityisavustuskoronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa lukuvuodelle 2020-2021
 - Varhaiskasvatus 52 925 €
 - Esi- ja perusopetus 684 420 € (omavastuu)
- Globaalikasvatus 12 000 € (avustus 12 000 ja omavastuu 3000)
- Koulun kerhotoiminta 20 000 € (avustus 20 000 ja omavastuu 7 000)
- Suomen harrastamisen malli 21 000 € (avustus 21 000 ja omavastuu 7 000)

Lukuvuonna 2019-2020 koulujen kerhotoiminnassa on ollut mukana 16 seura- tai järjestökumppania. Koronatilanne perui kerhot maaliskuun puolesta välistä alkaen. Lukuvuodelle 2020-21 saatiin mukaan 17 yhteiskumppania, joista yksi perui toiminnan korona-tilanteen vuoksi. Korona-tilanteen vuoksi pääosa kerhoista suunnattiin lukuvuoden 2020-21 alussa vain yhden koulun oppilaille.

Koulujen kerhotoiminta on ollut keskeytettynä sekä keväällä 2020 että kuukauden verran syksyllä 2020, joten avustuksen käyttö ei edennyt suunnitellusti.

Aiemmin saaduista avustuksista tutortoiminnassa on koettu sekä onnistumisia että haasteita avustuksen käytössä. Ilonaiheena on noin 30 eri aihepiireihin perehtynyttä tutorpettajaa ja uusien Agenda2030-tavoitteiden tueksi koulutettavat 27 opettajaa kaikilta kouluilta. Haasteena on se, että henkilöstön liikkuvuus koulujen välillä on rajoitettua, ja etätoiminta sopii vain osin tutorointiin. Vuoden 2020 loppuun jatkettu lisäaika tutorhankkeen kolmanteen vaiheeseen päättyi ja hankeavustusta palautettiin Opetushallitukselle 27 000 euroa. Avustusta saatiin käytettyä noin 50 000

euroa. Käynnissä on tutorhankkeen neljäs avustuskauti, ja siinä tehdään jatkoaihakemus avustuksen käytölle koronarajoitusten vuoksi. Hankkeen budjettia tarkastellaan jo nyt uudelleen, koska avustus on saatu käyttöön jo vuonna 2019 ja suunniteltu erilaisessa tilanteessa kuin koulut nyt ovat.

Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen käyttämisen pilotointi pahimmin sisäilmaoireista kärsivien oppilaiden tukemiseksi jatkui. Järjestely toimi kohtalaisesti, mutta oppilailta puuttui sosiaalinen ryhmä, joka on tärkeä yläkouluikäiselle oppilaalle. Oppilasmäärä etäopetusta hyödyntävän opetuksen pilotissa oli pienentyneessä ja toiminta siirrettiin lukuvuodeksi 2020-21 Riihikallion koulun väistötiloihin. Oppilaat sijoitettiin yleisopetuksen ryhmiin ja rahalla palkattiin erityisopettaja huolehtimaan niiden aineiden opetuksesta, joita toteutettiin Riihikallion koulun vanhalla puolella. Tällöin tuli mahdollisuudet tukea samalla resurssilla useampia oppilaita ja tarjota sisäilmaan reagoiville oppilaille mahdollisuus olla osa koulun arkea ja saada laajemmin sosiaalisia kontakteja koulussa.

Leasing –rahoituksen tarve kasvoi mm. väistötilojen vuoksi ja AV-kalustuksien hankintatavan takia. Lisäksi AV-kalusteet hankitaan nykyisin myös leasing-sopimuksella. Vanhojen omiksi hankittujen laitteiden rikkoonnuttua tai vanhentunutta tilalle hankittava AV-laite on aina leasing-sopimuksella hankittu laite, joka ei aiemmin ole näkynyt leasing-rahoituksessa. AV-kalustusta oli uusittava kouluissa dokumenttikameroiden ja videoprojektoreiden osalta, koska nykyiset tietokoneet eivät ole yhteensopivia. Vuositasolla kustannusvaikutus oli 25 000 € ja vuodelle 2020 lisäresursoinnin tarve oli 12 500 €. Käyttötalouden leasingkustannukset nousivat syksyn aikana ennakkoidusta. Useita vuosia sitten hankittujen videotykkien, joiden leasingmaksut olivat loppuneet, käyttöikä tuli täyteen ja niitä jouduttiin uusimaan kuluvan lukuvuoden aikana.

Perusopetus	tot 2016	tot 2017	tot 2018	tot 2019	TA 2020	tot 2020
Oppilasmäärä, ka	5 044	5 120	5 169	5 167	5 087	5 135
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 380	-8 433	-8 543	-9 005	-9 504	-8 985
Nettomenot €/oppilas *	-7 287	-7 411	-7 473	-7 980	-8 487	-8 210
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa						
Esiopetus	tot 2016	tot2017	tot2018	tot 2019	TA2020	tot 2020
Koulujen esiopetuksen oppilaat						
Oppilasmäärä	59	58	51	51	40	34
Nettomenot €/oppilas	-6 129	-5 864	-5 979	-5 180	-8 426	-7 799
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa	-5 624	-5 522	-5 586	-4 842	-7 967	-7 265

Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	541	458	476	441	441	482
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

LUKIO

palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Lukiossa jatkettiin alkuvuonna uuden opetus-suunnitelman laadintaa syksyllä annettujen valtakunnallisten LOPS-perusteiden pohjalta. Huhtikuussa pidettiin opettajien VESO-koulutuspäivä, jossa aloitettiin opintojaksojen laadintatyö. Eri toimipisteiden opettajista koostuva työryhmä keräsi ideoita ja aloitti varsinaisen opetussuunnitelman tekemisen Opetushallituksen ePerusteet-ympäristössä. Syksyllä työ jatkui esimerkiksi opintojaksojen ja laaja-alaisen osaamisen suunnittelulla. Vuoden loppuun mennessä työryhmä oli jo saanut valmiiksi Tuusulan lukion opetussuunnitelman luonnoksen, jota opettajat pääsivät työstämään tammikuun 2021 VESO-päivässä. Työryhmän työtä ohjaa lukion johtoryhmä.

Poikkeusolot keskeyttivät myös lukiossa lähiopetuksen. Etäopetukseen siirryttiin nopeasti 4. jakson lopulla ja päättöviikkokin pidettiin kokonaan etänä. Etäopetus alkoi hyvin. Opettajille etäopetuksessa käytettävät välineet ja ohjelmat olivat ennestään tuttuja. Muutamia koulutustilaisuuksia kuitenkin järjestettiin tarpeen mukaan esim. Googlen työkalujen käytöstä. Halinnossa on kevään aikana kehitetty prosesseista entistä digitaalisempia ja on pysytty toimimaan lähes kokonaisuudessaan ilman paperia. Opiskelijoille ja opettajille tehtyjen kyselyiden sekä ryhmänohjaajien opiskelijoiltaan keräämien tietojen perusteella opinnot ovat sujuneet poikkeusoloissa varsin hyvin, eikä kurssikeskeytyksiä ole tullut juurikaan tavannaista enempää. Opiskelijoilta saadun palautteen perusteella etäopetusta on jatkuvasti kehitetty. Opiskeluhuollon palveluiden käyttö väheni, mutta on 5-jakson kuluessa jälleen lisääntynyt. Eri hankkeiden ja projektien tapahtumia ja toimintaa jouduttiin keskeyttämään ja siirtämään seuraavalle lukuvuodelle. Avustuksia saaneiden hankkeiden avustusten käyttöaika jatkettiin. Syksyllä koulu päästiin jälleen aloittamaan lähiopetuksena. Heikentynyt koronatilanne kuitenkin johti siihen, että 2. jaksossa siirryttiin osittaiseen etäopetukseen (jokainen vuosiluokka oli aina viikon kerrallaan etäopetuksessa), kunnes joulukuun alussa siirryttiin kokonaan etäopetukseen lukukauden loppuun saakka.

Yhteishaussa Tuusulan lukioon haki ensisijaisena valintanaan 180 opiskelijaa, joista Hyrylään haki 98, Jokelaan 26, Jokelan ratsastuslinjalle 10 ja Kellokoskelle 46. Lopulta tulijoita oli yllin kyllin ja Tuusulan lukiossa aloitti ennätykselliset 233 opiskelijaa (114 Hyrylässä, 63 Jokelassa ja 56 Kellokoskella).

Laajennetut oppimisympäristöt -ja Erasmus+ -hankkeet saatiin päätökseen. Laajennetut oppimisympäristöt -hankkeen avulla saatiin vakiinnutettua lukion tiimitoiminta pysyväksi toimintamalliksi kaikkiin toimipisteisiin. Erasmus+ opettajien koulutushankkeessa hankkeessa jäi ainoastaan yksi suunniteltu kurssi käymättä, kaikki muut (8kpl) ehdittiin toteuttaa ennen kevään koronapandemian alkamista. *Liikkuva lukio* -hankkeessa pääpaino oli vuonna 2020 oppimisympäristöjen kehittämisessä, tapahtumapuolijäi suunniteltua vähäisemmäksi. Liikkuva lukio -hanke jatkuu keväällä 2021 uuden, hieman pienemmän rahoituksen avulla.

Keväälle 2021 jatkuvassa luonnontieteet ja taiteet yhdistävässä *Itämeriprojektissa* kevään tapahtumien peruunnuttua järjestettiin syksyn alussa Platonin Akatemia Suomenlinnassa. Tapahtuma striimattiin verkkoon ja se onnistui hienosti. Sen pohjalta aktivoiduttiin myös Unesco-koulutoiminnassa ja Tuusulan lukio järjesti Unesco-lukioiden tapaamisen Kallio-Kuninkalassa/striiminä. Myös Itämeripäivä joulukuussa oli menestys, vaikka sekin järjestettiin pääosin etätapahtumana.

Opetussuunnitelman jalkauttamista tukeva *Rohkeat kokeilut ja toimivat käytännöt* -hanke jatkuu keväälle 2021 asti. Sen avulla on toteutettu opettajille vuoden 2020 aikana arviointikoulutuksia ja edistetty opettajien aineiden välistä yhteistyötä. Tuloksena uuteen opetussuunnitelmaan on tulossa useampi eri oppiaineita yhdistävä opintojakso.

Keväällä Monion toteutussuunnittelua jatkettiin, käyttäjät täydensivät tilaluetteloiden varusteet ja suunnitteluun vaikuttavat kiintokalusteet jatkosuunnittelua varten. Syksyllä suunnittelua jatkettiin ja käyttäjien kanssa tarkennettiin edelleen mm. pohjapiirustuksia, AV- ja ICT ratkaisuja, pihasuunnitelmia, pintamateriaaleja ja alustavia kalustesuunnitelmia.

Vuodenvaihteeseen mennessä suunnitelmat saatiin valmiiksi urakkakilpailutusta varten.

TUNNUSLUVUT

Lukio	tot 2016	tot 2017	tot2018	tot2019	TA 2020	tot2020
Opiskelijamäärä	558	575	608	639	635	658
Nettomenot €/oppilas	-7 698	-7 401	-6 947	-6 945	-7 080	-6 912
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa	-6 716	-6 514	-6 129	-6 094	-6 270	-6 130

TUUSULAN OPISTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Opiston ensimmäinen kevätkausi uusilla nimillä, Tuusulan Opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu, keskeytyi kevätkaudella lähiopetuksen osalta 18.3, kun opetustilat määrättiin suljetuiksi. Muutamassa päivässä perustettiin etäopetuksen vaatimat rakenteet ja alettiin muokata opetussisältöjä etäopetuksen vaatimaan muotoon. Kevätkaudella aktiiviseen ohjaukseen perustuva etäopetus saatiin järjestettyä noin puoleen maaliskuuhuhtikuussa toteutettavista opintojaksoista. Lisäksi Tuusulan kuvataidekoulun opetus siirtyi etäopetukseksi täysimääräisesti.

Kevään myötä suomalaisten kansalaisopistojen opetuskäytännöt saivat uusia piirteitä, sillä etäopetus on ollut opistoissa aiemmin yksinomaan lähiopetusta tukevaa opetusta. Marraskuun lopulla koronaviruksen torjuntatoimena alkaneeseen vuoden toiseen etäopetuskautteen ehdittiin varautua paremmin, mutta haasteena oli tuolloin lyhyt opetuskausi, etäopetukseen jäi kaudesta alle kaksi viikkoa.

Opiston tuntiopettajat ovat kuluneen vuoden aikana perehtyneet etäopetuksen käytäntöihin oman opetusalan kannalta. Opiston käyttöön on avattu opistolle maksuton Microsoft Teams –hakemisto (tenantti), jonka kautta voidaan tarvittaessa ottaa mukaan etäopetukseen Opiston kaikki opiskelijat.

Opiston opetustuntimäärä aleni lähinnä lähiopetuksen keskeytymisen vuoksi noin seitsemäsosan verrattuna edelliseen vuoteen. Opetusta sääteleviä lakeja muutettiin huhtikuussa 2020 siten, ettei keskeytyksestä johtuva tuntimäärän aleneminen vähennä opetuksen järjestäjän saamia valtionosuuksia. Lisäksi opetustuntimäärä aleni, koska maahanmuuttajille tarkoitettua lukutaitokoulutusta ei järjestetty

vuonna 2020 edellisestä vuodesta poiketen.

Opiskelijamäärä laski runsaan neljäsosan etenkin ikäihmisten keskeytettyä opintonsa kevätkaudella ja jäätyä kokonaan pois opinnoista syyskaudella. Lisäksi suunnitelluista kursseista peruuntui tavanomaista suurempi osuus, kun kurssille asetettu osallistujaminimi ei ylittynyt.

Kuvataidekoululla annettavaa tuntiopetusta vakinaistettiin päätoimiseksi opettajan viroiksi elokuun alusta. Uusista viroista toisen erityisenä painoalana on varhaisiän taidekasvatus ja toisen syventävien opintojen taidepedagogiikka. Molemmissa viroissa on kehittämisen kohteena myös mediataiteiden pedagogiikka. Uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta voidaan kehittää ja tarjota entistäkin pitkäjänteisemmin. Lisäksi laadittiin suunnitelma vaativan erityisen tuen oppilaille (5.-9.-lk) tarkoitetusta kuvataiteen perusopetuksen pilottijaksosta. Elokuussa Kuvataidekoulun päättötodistuksen sai 7 oppilasta kiitettävien tai erinomaisien arvosanojen.

Tuusulan Opiston ja naapuriopistojen hankeyhteistyö on tiivistynyt entisestään. Ryhmässä ovat mukana opistot Tuusulasta, Jokelasta, Järvenpäästä ja Keravalta, joissakin hankkeissa myös Seurakuntaopisto, HAMK ja Keuda. Alkaneena vuonna jatkuvat Digistä mua! Ja Hae mut! sekä DigiPeda -hankkeet, joissa tuusulalaisia perehdytetään käytännön digitaitoihin arkipäivän toimintaympäristöissä ja kehitetään digitalisaatiota opetuksen voimavarana, mm opetuslustoina, kuitenkin opetuksen yhteisöllisyys säilyttäen. Tälle hanketyölle saatiin jatkorahoitusta Työllistä mut -hankkeen merkeissä. Uutena Tuusulan Opiston koordinoimana hankkeena alkoi huhtikuussa tulleen rahoituspäätöksen myötä Osaa ja Opi -hanke. Siinä kehitetään opintojaksojen ja niiden kurssikuvausten osaamisperusteisuutta sekä arviointia. Kun tiedetään mahdollisimman selkeästi, mitä tietyn opintojakson suoritettuaan osaa, on helppo laatia myös Monion oppilaitosten yhteistä kurssitarjotinta. Esimerkiksi lukiolaisen on helpompi liittää tutkintoonsa tiettyjä Opiston kursseja. Osaamisperusteiset

kurssikuvaukset tekevät mahdolliseksi viedä Opiston kurssisuorituksia tulevaisuudessa Koski-tietokantaan käytettäväksi mm. tutkintojen osina.

Seutukunnan opistot ovat ottaneet käyttöönsä Peda.net-oppimisolustan. Tuusulan Opistossa alusta otettiin käyttöön testivaiheen jälkeen vuoden 2020 alusta. Peda.netiä käytetään lähinnä Opiston lähiopetuksen tukena. Peda.netissä on tarjolla mm. kurssin aikatauluja, tehtäviä, esimerkkejä ja muuta lisämateriaalia. Peda.netistä on ollut hyötyä oppimisolustana kuluneen vuoden aikana, kun opetus muutettiin kahteen otteeseen etäopetuksesi.

Monio-rakennuksen suunnittelu on edennyt kohti toteutusta. Hanke on tiivistänyt ja monimuotoistanut Opiston yhteistyötä lukion ja paikallisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa etenkin yhteisten tilojen

suunnittelun myötä. Yhteistyötä edistää myös taiteen perusopetuksen entistä systemaattisempi koordinointi Laura Nurron ollessa kunnassa toteutuvan taiteen perusopetuksen koordinaattorina oman toimenkuvansa osana.

Tuusulan Opisto ja Tuusulan Kuvataidekoulu osallistuivat elokuiseen Taiteiden yöhön työpajoin. Opistolla pidettiin Elävän mallin piirustus- ja Makrameetyöpajat. Kuvataidekoulun työpaikat, mm Koko perheen savityöpaja olivat Musiikkiopistolla. Pajat olivat suosittuja ja useimpiin pajoihin oli maksimiosallistujamäärää enemmän halukkaita osallistujia. Loka-marraskuussa Hyrylän, Hyökkälän ja Riihikallion 8.-luokkalaiset olivat luokanvalvojineen kuvataidekoululla Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisissa Mielenmaisema-työpajoissa.

TUNNUSLUVUT

Tuusulan opisto	tot 2016	tot 2017	tot2018	tot2019	ta2020	tot 2020
Bruttomenot €/asukas	-21	-21	-23	-26	-26	-25
Oppituntien määrä	9 662	10 159	10 552	11 375	11 100	8 964
Kurssiopiskelijat	6 197	6 397	6 561	6 771	7 000	4 533

KASVUN JA OPPIMISEN TUKI

Palveluysikkö

Vastuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Kasvun ja oppimisen tuen yksikön sisäisiä rakenteita, eri ammattikuntien ja Keusoten välistä yhteistyötä on vahvistettu. Kuluneen syksyn aikana Keusote käynnisti yhteistyöverkostot Keusoten, varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimijoiden välillä, tavoitteena luoda yhtenevät palvelukäytänteet ja prosessit Keusoten alueelle. Tämä työ jatkuu edelleen. Kevään aikana saatiin päätökseen KeuSoten vetämä lasten ja nuorten palveluketjujen päivitystyö. Syksyn aikana palveluketjuja on jalkautettu yhteistyössä KeuSoten kanssa.

Opiskeluhuollon henkilöstön osallisuutta koulujen yhteisöllisessä oppilashuollossa on kehitetty edelleen ja kouluissa on kuluneen vuoden aikana tehty yhteisesti sovittuja toimintamalleja esim. poissaoloihin puuttumiseen. Oppilashuoltotyön kehittämisessä on hyödynnetty kouluterveyskyselyn tuloksia niin yksikön sisällä kuin koulutasolla. Oppilashuollon henkilöstö on

vetänyt yhteistyössä koulun henkilöstön kanssa pienryhmiä tarpeen mukaan. Koronasta johtuen koulujen yhteisölliseen ja myös oppilaskohtaiseen työhön on rakennettu uusia toimintamalleja aiemmin käytössä olevien mallien rinnalle. Keväästä alkaen kasvun ja oppimisen tuen yhteiset tapaamiset on toteutettu Teamsin kautta.

ProKoulu hankkeen kuntaohjaajina toimii kasvun ja oppimisen tuen henkilöstöä. Prokoulu kuntaohjaajilla on ollut säännölliset tapaamiset, ja he ovat saaneet ohjausta Vesa Närheltä Niilo Mäki instituutista. Alkuvuodesta kaikki kunnan Prokoulujen ohjausryhmät kokoontuivat jakamaan kokemuksia työn edistymisestä.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä, Eritu, toimii kuntatasolla opiskeluhuollon ohjausryhmänä. Tuusula on päässyt mukaan OPH:n vetämään opiskeluhuollon ohjausryhmien koulutukseen. Koronasta johtuen koulutus pääsi käynnistymään vasta elokuussa. Koulutuksessa ohjausryhmä sai ohjausta kuntatason yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosisuunnitelman laadintaan. Vuosisuunnitelmatyö on edennyt ja yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosisuunnitelma on otettavissa käyttöön elokuussa 2021.

Kuluneen talven aikana Tuusulassa on otettu käyttöön IPC- menetelmä, nuorten masennuksen varhainen interventio. IPC- menetelmän käyttöönotto on osa valtakunnallista Terapiat etulinjaan hanketta. Alueen toimijoista Keusote ja HUS ovat osaltaan viemässä hanketta eteenpäin. Tuusulassa Menetelmäohjaajaksi on koulutettu 5 koulukuraattoria. Menetelmän käytöstä on saatu hyviä kokemuksia ja menetelmä on otettu hyvin käyttöön kuntatasolla. Kuluneen vuoden aikana 20 nuorta on ohjautunut IPC ohjaukseen. Keusoten alueella IPC- menetelmän tavoitetasoksi vuodelle 2021 on asetettu 5 ohjausta/vuosi/ohjaaja. Tulevana vuonna koulutetaan kuntaan lisää 2 IPC- ohjaaja.

Koronaviruksesta johtuen kasvun ja oppimisen tuen henkilöstö, psykologit, kuraattorit ja koulun perheohjaajat siirtyi etätöihin 20.3. alkaen. Etätöiden ajanakin oppilashuollon palvelut ovat olleet käytettävissä etäyhteyksien kautta, tarvittaessa järjestetty myös henkilökohtaisia tapaamisia. Koulujen siirryttyä lähiopetukseen myös kasvun ja oppimisen tuen henkilöstö siirtyi lähityöhön. Etäopetuksen aikana oppilaiden ja huoltajien yhteydenotot opiskeluhuollon henkilöstöön vähenivät merkittävästi. Syksyn alkaessa yhteydenottojen määrä on lisääntynyt ja oppilashuollollisten tukipalveluiden tarve kasvanut niin yksilö kuin koko koulun tasolla.

Helmikuun alussa tarkistettiin psykologien palkkausta vastaamaan paremmin työn vaativuutta. Kaikkia psykologin tehtäviä ei saatu täytettyä lukuvuonna 2019-20. Tämä näkyi psykologipalveluiden heikkona saatavuutena joillakin kouluilla. Alueellinen ja valtakunnallinen psykologien heikko saatavuus näkyy tehtävien täyttämässä ja henkilökunnan pysyvyydessä myös Tuusulassa. Joulukuun alusta kaikki kasvun ja oppimisen tuen psykologien

tehtävät oli täytetty pätevillä työntekijöillä. Valitettavasti tilanne ei ollut pysyvä, vaan vuoden lopussa psykologipalveluissa oli vajausta henkilöstön irtisanoutumisesta johtuen. Kuraattorien osalta tilanne Tuusulassa on hyvä.

Kasvun ja oppimisen tuen perheohjaajat ovat toimineet perheiden tukena. Korona on näkynyt heidän työssään niin asiakkaiden yhteydenotoissa ja tuen tarpeissa kuin itse työn tekemisessä. Koronasta johtuen lähitapaamisia on rajattu ja palveluiden tarjoamiseen on otettu käyttöön uusia menetelmiä kuten Teams.

Oppimisen tuen asiantuntija on toiminut aktiivisesti yhteistyössä koulujen kanssa. Oppimisen tuen asiantuntija on tavannut säännöllisesti koulujen erityisopettajia ja vahvistanut tätä kautta koulujen toimintakäytänteitä ja koulun henkilöstön osaamista kolmiportaisen tuen asioissa. Kuluneen vuoden aikana erityisluokkapaikkaprosessit ovat tarkentuneet ja vakiintuneet kuntatasolla.

Oppilaiden, joiden äidinkieli on muu kuin suomi oppilasmäärät ovat edelleen kasvussa. Suurimmat kieliryhmät ovat viro, venäjä ja arabia. Ko. kielistä on tarjolla myös oman äidinkielen opetusta. Suomi toisena kielen (S2) oppilaita on 228.

Helmikuussa perusopetuksen oppilaista 434 oppilasta oli erityisessä tuessa, joka on 8.5% koko oppilasmäärästä. Tehostetussa tuessa oli 733 oppilasta, joka on 14.3% koko oppilasmäärästä. Vuoden lopussa erityisessä tuessa oli 459 oppilasta ja tehostetussa tuessa 740 oppilasta. Vuositasolla tuen piirissä olevien oppilaiden määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta, mutta lievää kasvua edelleen. Vuoden 2020 aikana tehtiin 306 erityiseen tukeen liittyvää päätöstä.

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

1 000 €	TALOUS- ARVIO	TA muutos	TA + Muutos	TP 2020	TA Tot-%	MTA Tot-%	MTA Poikkeama	TP 2019	Muutos- % 2019/2020
Toimintatuotot	2 637	58	2 695	2 186	82,9	81,1	509	2 744	-20,4
Toimintakulut	-27 008	40	-26 968	-26 164	96,9	97,0	-805	-27 107	-3,5
Toimintakate	-24 372	98	-24 274	-23 978	98,4	98,8	-296	-24 362	-1,6

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA 2020

Varhaiskasvatuspalvelut lapsimäärä 31.12.	tot 2015	tot 2016	tot.2017	tot.2018	tot 2019	TA2020	tot.2020
Kunnallinen päiväkotihoido	1337	1340	1311	1264	1240	1200	1250
joista ilta- ja vuorohoi- dossa							
joista eo:ssa ja täydentävä ph							
joista pelkässä esiopetuk- sessa							
joista tuetussa vk:ssa							
Kunnallinen perhepäivähoito	137	119	113	100	86	95	78
Varahoitopaikkojen määrä							
Kunnallinen päivähoito yh- teensä	1474	1459	1424	1364	1326	1295	1328
Lasten kerhot/kerhopaikat							
Avoimet perhekerhot/ kus- sakin kuntakeskuksessa							
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskasvatus	80	68	60	84	91	90	78
Ostopalvelupäiväkotihoido	88	57	56	59	62	74	59
Yksityinen päiväkotihoido	412	440	437	474	482	420	465
joista esiopetuksessa	96	101	76	78	93	90	95
Yksityinen perhepäivähoito	90	67	44	52	57	50	41
Yksityinen päivähoito yh- teensä	502	482	481	526	539	470	506
Lakisääteinen kotihoidon tuki	636	660	590	510	466	550	454
3-6-vuotiaiden Tuusulan ko- tihoidon tuki	0	0	0	0	0	0	0
Kotihoidon tuki yhteensä	636	660	590	510	466	550	454
Kaikki hoitomuodot yh- teensä	2780	2726	2611	2543	2484	2479	2425
Alle 2- kuntalisä ja sen sise- ruslisä	243	200	173	211	209	200	192
(saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea)							
* 2013 alk. kaikki hoitomu- dot yht. laskettu mukaan lasten kerhot, 2016 alk. pel- kässä esiopetuksessa olevat lapset							

Kunnallista varhaiskasvatusta tarjotaan

1.8.2020 alkaen 14 päiväkodissa, joissa toimii yhteensä 80 lapsiryhmää. Perhepäivähoitajia on 28. Ostopalvelupäiväkoteja on yksi ja yksityistä palvelua tuottavia päiväkoteja on 11. Ostopalvelusopimus Mäntsälän kanssa kahdeksasta paikasta päättyi heinäkuun loppuun. Kellokosken koululla on aloittanut elokuussa kaksi uutta esiopetuksen ryhmää.

Varhaiskasvatuksen kasvattajien ja lasten välinen suhdeluku muuttui 1.8.2020. Suhdeluvun muutos 1:7, vähensi kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatuspaikkojen määrää 3-6- vuotiaiden lasten ryhmissä. Nyt yhtä kasvattajaa kohden voi olla seitsemän yli 3-vuotiaista lasta. Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat vähentyivät

Etelä-Tuusulassa noin sadalla paikalla, kun Etelärinteen kaksipaikkaisen päiväkodin toiminnan päätyminen lasketaan mukaan. Jokelan alueella paikat vähenivät noin 45 paikalla. Kellokoskella lisättiin varhaiskasvatuspaikkoja siirtämällä kaksi esiopetuksen ryhmää Kellokosken kouluun. Näin alueen päiväkoteihin saatiin lisää paikkoja 1-5 –vuotiaille lapsille ja voitiin luopua Mäntsälästä ostettavista paikoista. Syyskauden aikana lähes kaikki varhaiskasvatuksen paikat ovat täyttyneet kaikilla alueilla. Lakisääteisen velvoitteen täyttämiseksi valmisteltiin Pellavan päiväkotiiin uuden ryhmän avaaminen tammikuusta 2021. Jokelan alueella perhepäivähoidon väheneminen on lisännyt painetta uusien päiväkotipaikkojen perustamiselle. Uusien perhepäivähoitajien rekrytointi ei tuottanut tulosta.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella keskeistä on ollut palveluverkkouudistuksen edistäminen ja siihen liittyvien muutostöiden huomiointi tulevaisuuden suunnitelmissa ja käytännön toimenpiteissä. Kaikkien yksiköiden oppimisympäristöjen kehittämiseen liittyviä asioita on työstyetty yhdessä esimiehistä koostuvassa oppimisympäristötyöryhmässä. Tulevaisuuden johtamista on kehitetty johtamiskokeiluissa Pellavan, Mainingin sekä Hyrylä-Väinölän päiväkodeissa. Kokonaisuuden valmiiksi saattamista valmistellaan yhdessä johtamisen työryhmän ja esimiesten kanssa. Tavoite on käsitellä varhaiskasvatuksen johtamisen kokonaisuudistus TA 2022 yhteydessä, jotta sitä päästään toteuttamaan vuoden 2022 alusta. Päiväkotii Martta Wendelin valmistuu 1.8.2022 ja toiminta palveluverkkouudistuksessa sovitussa Etelä-Tuusulan yksiköissä lakkaa.

Päiväkotii Martta Wendelinin rakennussuunnitelma on edistynyt 2020 aikataulussa koronan aiheuttamasta tilanteesta huolimatta. Rakennuslupa on haettu ja saatu elokuussa 2020. Rakennustyöt tontilla on aloitettu joulukuussa 2020. Keväällä 2020 tehdyn päätöksen mukaan ruotsinkielinen perusopetus ja varhaiskasvatus tulevat osaksi Kirkonkylän kampuksen toimintaa. Kampuksen rakennussuunnittelu pysähtyi syksyllä 2020 ja suunnitelmaa tarkennettiin. Hanke etenee rakennuslupan hakuaiheeseen vuoden 2021 puolella. Huoltajia osallistettiin kampuksen yhteisen toimintakulttuurin muodostamisessa syksyllä 2020.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kansallinen tietovarantojärjestelmä Varda. Järjestelmästä on säädetty varhaiskasvatuslaissa. Tiedot kunnan palveluita järjestävistä yksiköistä ja palveluissa olevista lapsista ovat siirtyneet kunnan varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän kautta Vardaan. Syksyn 2019

aikana Vardaan siirtyi varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajien tiedot. Tulevaisuudessa Varda tarjoaa kunnille ajantasaista tietoa ja mahdollistaa tutkimuksen teon kansallisella tasolla. Vuoden alusta Vardaan on siirretty yksityisten palveluntuottajien tiedot. Syksyllä 2020 on valmistauduttu siirtämään henkilöstön tiedot järjestelmään helmikuuhun 2021 mennessä.

Kevään 2020 aikana varhaiskasvatuksen toimintaa on arvioitu laajan observoinnin avulla kaikissa yksiköissä ja sen keskeiset tulokset on käsitelty varhaiskasvatuksen johtajien ja työntekijöiden kanssa. Keskeisiä kehittämisen kohteita ovat ulkoilutoiminta ja liikkuminen, tuettu ja ohjattu leikki yhdessä aikuisen kanssa ja lasten leppäminen sekä päivän aikana siirtymätilanteissa tapahtuva pedagogiikka.

Varhaiskasvatuksen pedagogisessa työryhmässä on valmisteltu kehittämistä tukevan koulutuksen järjestämistä henkilöstölle. Työ jatkuu vuonna 2021, jolloin saamme uudet tulokset kuluineelta toimintavuodelta.

Kunnan tulee järjestää huoltajille säännöllisesti mahdollisuus osallistua paikallisen ja yksikkökohtaisen varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin. Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Keväällä 2020 toteutettiin varhaiskasvatuksen asiakaskysely. Kyselyn pohjalta voitiin todeta, että huoltajat ovat pääosin tyytyväisiä Tuusulan kunnan varhaiskasvatukseen. Tyytyväisyys näyttäytyy niin hyvässä kokonaisarvosanassa, avoimissa vastauksissa kuin väittämien numeroasteikon keskiarvojakauksissa. Erityisesti kiitosta kyselyssä saivat asiantunteva henkilöstö, lapsen viihtyminen päiväkodissa, tavoitteellinen ja suunnitelmallinen varhaiskasvatustoiminta sekä toimintaympäristön turvallisuus.

Kyselyn pohjalta voidaan nostaa myös kustakin teemasta keskeisimpiä mahdollisia kehittämisen kohteita tulevaisuuteen: Ulkotoiminnan ja -välineistön monipuolisuus, huoltajien osallisuuden lisääminen ryhmän toiminnassa, lukemisen ottaminen osaksi jokapäiväistä toimintaa, varhaiskasvatussuunnitelmaprosessin ja -kustelun tarkoituksen avaaminen ja sanoittaminen vanhemmille, panostaminen päivittäiseen vuorovaikutukseen ja lapsen päivästä kertomiseen, tiedottamisen tehostaminen erityisesti tapahtumien sekä tulevan toiminnan ja suunnitelmien osalta, sekä erilaisten vaihtoehtojen esitleminen osana hakuprosessia varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma, Taika Kultsu, on otettu käyttöön yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa vuoden 2020 alusta. Taika Kultsun tavoitteena on positiivisen suhtautumistavan luominen taiteeseen ja kulttuurilliseen ilmaisuun, lasten uteliaisuuden, luovuuden ja vastuuntunnon kehittäminen, lasten taiteellisen ilmaisun taitojen kehittäminen ja kulttuuriperinnön tiedostaminen sekä lapsen oman ja muiden perheiden perinteiden ja tapojen arvostus.

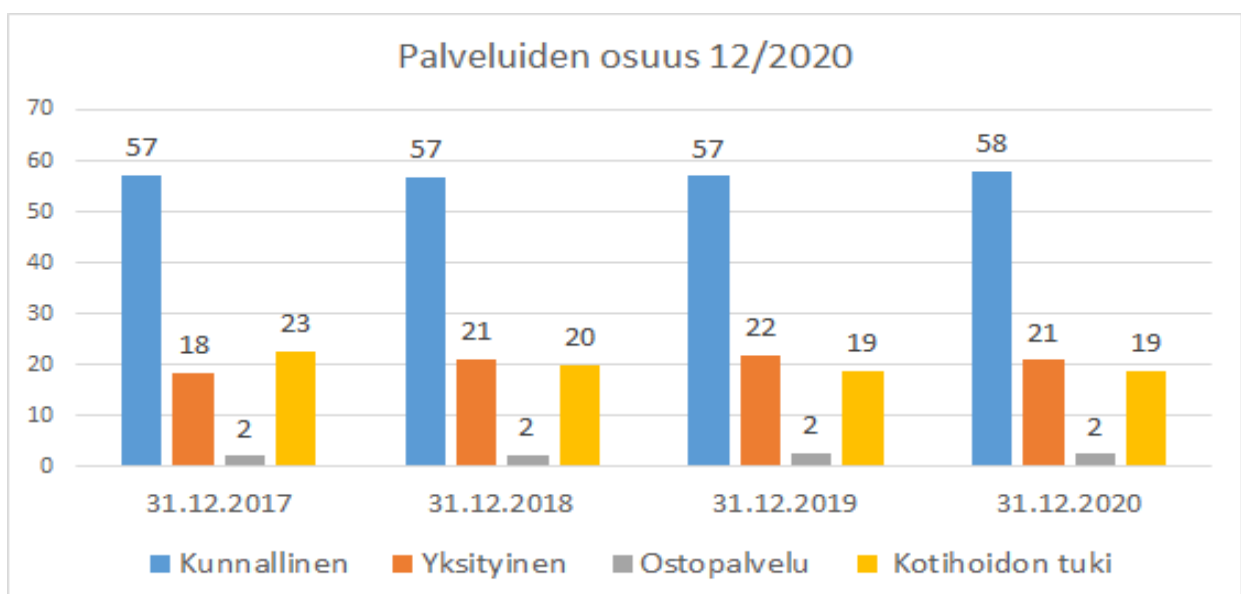
Jokaiseen yksikköön on valittu yhdyshenkilöksi kulttuurivastaavat, joille on säännöllisesti tapauksia toiminnan kehittämiseksi edelleen omassa yksikössä. Taika Kultsuun liittyvä pro gradu- työ valmistui vuonna 2020. Työn tulosten perusteella voitiin sanoa, että konkreettisuus sekä paikallisuuden huomioiminen asiakirjassa koettiin hyödylliseksi ja helpottavan ideointia, suunnittelua, arviointia ja toiminnan monipuolistamista. Suunnitelma täydentää paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Suunnitelman toteuttamisen tueksi liittyvät koulutukset peruuntuivat osin keväällä korona -pandemian vuoksi.

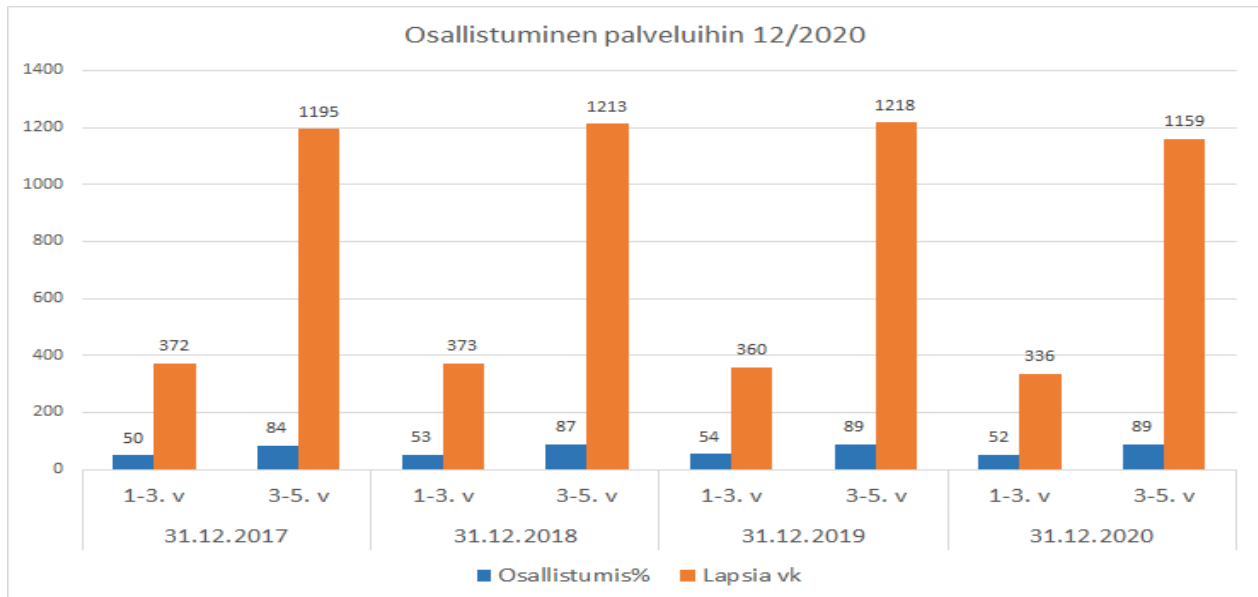
Elokuussa 2020 on käynnistynyt Eino & Leino lukutaidon kehittämishanke, johon Tuusula sai keväällä hankerahaa. Hanketta varten palkattiin

projektikoordinaattori, joka aloitti tehtävässään elokuussa. Hanke suuntautuu 3-vuotiaisiin, esi- ja alkuopetuksen ikäryhmiin sekä heidän huoltajiinsa. Hankkeen tavoitteena on tuottaa toimintaa, joka luo pohjaa lukemaan oppimiselle, tukee lasten kielitaidon kehittymistä ja ongelmanratkaisutaitoja ja herättää kiinnostuksen kieleen, tekstiin ja kirjoihin.

Varhaiskasvatuksessa työskentelevät taidepedagogit (2) ja perheohjaaja on vakinaistettu 1.8.2020 alkaen. Taidepedagogien toimipisteinä jatkavat Pertun ja Mainingin päiväkodit. Taidepedagogit toimivat yhdessä tai kahdessa lapsiryhmässä, joissa on kasvun ja oppimisen tuen tarvetta. Taidepedagogit toimivat yhdessä lapsiryhmän kasvatushenkilöstön kanssa ja käyttävät toiminnassaan taidepedagogisia toimintatapoja ja työmuotoja tukien lasten kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatuksen perheohjaaja tarjoaa perheille tukea arjen sujumiseen, vanhemmuuden, lasten kasvatuksen ja parisuhteen haasteisiin. Perheohjaajan työ laajenee syksyllä 2020 Pellan päiväkodista myös muihin Etelä- Tuusulan päiväkoteihin. Työmuotoina ovat mm. keskustelut huoltajien kanssa, kotikäynnit, palveluohjaus, verkostoyhteistyö ja vertaisryhmät. Myös henkilöstön konsultointi kuuluu työhön.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Varhaiskasvatuksen suhdeluvun muutos elokuussa 1.8.2020 alkaen muuttui 1:7. Tämä vähensi käytettävissä olevia paikkoja koko Tuusulan alueella n. 150. Vuoden 2020 lopussa kunnalliset varhaiskasvatuspaikat olivat miltei 100% käytössä. Vuoden alusta Pellavan päiväkotiiin perustettiin uusi ryhmä, jotta paikkaa hakeneille voidaan tarjota palvelua. Suhdeluvun muutos vaikutti myös yksityisten toimijoiden paikkamääriin, sekä heidän tulokertymänsä. Tulevan vuoden 2021 aikana on tulossa uudistus varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin. Uudistuksen myötä huoltajien tulorajat nousevat ja toisesta lapsesta maksettava maksu pienenee 60%:sta 40%:iin ensimmäiselle lapselle määritellystä maksusta. Tämä tulee pienentämään varhaiskasvatuksen maksukertymää mutta

myös lisää painetta nostaa yksityisen hoidon tuen suuruutta huomioiden perheiden tasavertaisuus eri palveluntuottajista huolimatta.

Olennot määrärahan ylitykset/alitukset

Koronan vaikutuksesta maksutuotot jäivät n. 600 000 euroa alle budjetoidun. Vastaavasti kustannukset jäivät palveluiden ostojen, hoidon tukien ja muiden toimintakulujen osalta n. 600 000 euroa alle talousarvion. Henkilösivukulut toteutuivat n. 360 000 euroa talousarvioita pienempinä.

Kehittämishankkeisiin ja koronasta aiheutuviin kustannuksiin saatuja valtion erityisavustuksia toteutui n. 90 000 euroa.

Palveluyksiköt

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö
Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli joulukuun lopussa 1 328 lasta. Luku sisältää myös perhepäivähoidossa ja esiopetuksessa olevat lapset. Korona muutti toimintakauden alussa varhaiskasvatuksen tutustumiskäytäntöjä sekä vaikutti päivittäisiin käytäntöihin lasta tuottaessa ja haettaessa päiväkodista. Tutustumiset on toteutettu enimmäkseen ulkona ja lapset vastaanotetaan päiväkotiiin aamuisin jo ulkoovella. Näin vältetään muiden kuin päiväkodin

henkilöstön oleskelua sisätiloissa ja pidetään vierailevien määrä minimissä. Lasten kuntoutuksellinen työ jatkuu normaaliin tapaan hyvät hygieniakäytänteet huomioiden.

Kievarin päiväkodin kielirikasteinen toiminta, suomenkielisten 3-5-vuotiaiden lasten ryhmässä on vakiintunut. Siitä saadut kokemukset ja palaute ovat kannustaneet jatkamaan toimintaa. Toimintaan osallistuneet lapset ovat oppineet kieltä monipuolisesti toiminnassa. Tavoitteena on mahdollistaa ruotsinkielisen koulupolun jatkumo myös kotona suomea kotikielenä puhuville lapsille. Kieli-Kievari niminen hanke sai valtion erityisavustusta kaksikielisen opetuksen käynnistämiseen vuoden ajaksi. Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus tulevat molemmat sijoittumaan tulevaisuudessa uuteen rakennettavaan Kirkonkylän kampukseen.

Avoimen varhaiskasvatuksen perhetuvat toimivat normaalisti korona-pandemian alkamiseen asti. Sen jälkeen perhetuvat ja lastenkerhot suljettiin toukokuun loppuun saakka. Kesäkuussa lastenkerhot avattiin ja keväällä poissaolleet lapset palasivat kerhoihin. Maksuttomat kerhopalvelut ovat tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa. Kerhopalveluiden piirissä oli elokuun lopussa 78 lasta. Avoin perhetuotoiminta jatkui syyskuudella koronarajoitteet huomioiden leviämisvaiheeseen asti. Lasten kerhopalvelut aloitettiin syksyllä 2020 parin vuoden tauon jälkeen Riihikallion alueelle Pellavan päiväkodin yhteydessä, remontin valmistuttua.

Keväällä varhaiskasvatuksen asiakaskyselyn lisäsi kaikissa kunnallisissa päiväkodeissa toteutettiin Reunamo Education Researchin toimesta observointi 5.12.2019 -15.3.2020 välisenä aikana. Havaintoja kertyi kaikkiaan 1857 kappaletta. Havainnoinnin tulokset jakautuvat seuraavien otsikoiden alle: ohjattu toiminta, tuettu leikki, vapaa sisäleikki, ulkoilu, perushoito, ruokailu ja lepothetki.

Tuusulassa on muuta maata vähemmän ohjattua toimintaa, mutta tämä toiminta on hyvin laadukasta. Erityisen ilahduttavaa siinä oli runsas liikkuminen. Liikkuminen on yhteydessä myös lasten parempaan oppimiseen.

Tuettu leikki tarkoittaa, että aikuinen ja lapset tuottavat leikin sisällön yhdessä. Tällaista toimintaa on Tuusulassa saman verran kuin muualla Suomessa eli melko vähän. Positiivista tuetussa leikissä on, että siinä aikuinen ja lapsi liikkuvat runsaasti.

Tuusulassa on todella runsaasti vapaata sisäleikkiä ja tämä on pääosin hyvä asia. Lapset prosessoivat leikkejään vahvasti. Rooli- ja sääntöleikeissä oli huomattavissa, että aikuiset tukevat tai syventävät niitä harvoin.

Ulkoilua Tuusulassa on vähän eikä se ole lapsille yhtä kiinnostavaa kuin sisätoiminta. Ulkoilussa toiminta on yksinkertaista ja usein keskeytyvää eikä se tuota merkittävästi positiivisia emootioita tai liikuta lapsia. Aikuiset osallistuvat ulkotoimintaan vähän ja vuorovaikutus on neutraalia.

Perushoitoa on Tuusulassa saman verran kuin muuallakin Suomessa, n. 50 min päivässä. Se on harvoin lasta kiinnostavaa. Perushoitoa tulee kehittää niin, että siihen sovellettaisiin leikkilisiä aineksia, mikä lisäisi sen kiinnostavuutta.

Ruokailutilanteissa on muuta Suomea enemmän sitoutumista, joskin emotionaalisesti sen

myönteisyyden lisäämiseen tulee kiinnittää huomiota. Leikki voisi olla ruokailun tunnelman kohottaja ja osallisuuden lisääjä.

Lepohetki on Tuusulassa pidempi kuin muualla Suomessa. Lepohetkillä lukemisen lisäämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lukemista tulee lisätä myös muussa toiminnassa, sillä sitä tapahtuu vain n. 15 min päivän aikana. Lapset ovat lukemisesta hyvin kiinnostuneita.

Saatujen asiakaskyselyn tulosten sekä arvioinnin pohjalta tehtiin toiminnan kehittämissuunnitelma varhaiskasvatukselle seuraavaksi kaudeksi 2020-21. Kauden aikana tehdään myös uudet havainnoinnit varhaiskasvatusyksiköiden johtajien toimesta. Havainnointia varten he ovat saaneet observointikoulutuksen, joka tukee pedagogista johtamista.

Esimiehet osallistuvat lokakuussa etänä johtamisen foorumiin, joka peruuntui keväällä.

Korona-rajoitusten astuessa voimaan maaliskuussa läsnä olevien lasten määrä oli n. 20% kaikista palveluja käyttävistä lapsista. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa palvelut olivat auki normaalisti koko kevään. Toukokuussa rajoitusten purkamisen myötä palveluita käyttävien lasten määrä lisääntyi. Palvelun käyttö oli maksutonta kaikilta poissaolopäiviltä. Osalle lapsista tehtiin hoitopaikkatakuusopimus poikkeusaikaa koskien. Tämä tarkoitti maksuttomuutta 1-3 kuukaudelta sekä mahdollisuutta palata samaan paikkaan syksyllä 2020. Nämä toimenpiteet vähensivät varhaiskasvatuspalveluiden tuottoa kokonaisuudessaan n. 600 000 €.

Varhaiskasvatus sai valtion avustusta covid-19 poikkeusoloista johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, lapsen oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen varhaiskasvatuksessa. Avustuksen käyttötarkoitus on kohdistettu S2-opetuksen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa sekä henkilöstön tvt-taitojen vahvistamiseen. Varhaiskasvatuksen S2-opettaja aloitti lokakuussa ja varhaiskasvatuksen digiosaajaa aloittaa vuoden 2021 alussa määräaikaissa tehtävässä.

ESIOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö
Hannamari Halinen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyön periaatteet päivitettiin; yhteistyötä suunnitellaan ja toteutetaan alueellisesti lähekkäin olevien koulujen ja päiväkotien välillä yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Reunamo Edun observoijat havainnoivat kevään aikana varhaiskasvatusyksiköitä ja mukana havainnoinnissa oli myös esiopetusryhmiä. Observoinnin tulokset ja niiden pohjalta nousevat kehittämiskohteet käytiin läpi koko varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa.

Kellokoskella kaksi esiopetuksen ryhmää aloitti 1.8.2020 alkaen Kellokosken koulun yhteydessä. Ryhmät ovat hallinnollisesti Torpparin päiväkodin alaisuudessa, mutta toimivat vahvasti yhteistyössä koulun alkuopetuksen kanssa. Alueella on yksi esiopetuksen ryhmä Roinilan pk:ssa, joka palvelee iltahoitoa tarvitsevia esi-koululaisia.

Huhtikuussa toteutettiin asiakaskysely esiopetuksen huoltajille. Kyselyn pohjalta voidaan todeta, että huoltajat ovat pääosin hyvin tyytyväisiä Tuusulan kunnan esiopetukseen. Erityisesti kiitosta kyselyssä saivat asiantunteva henkilöstö, lapsen viihtyminen esiopetuksessa, tavoitteellinen ja suunnitelmallinen esiopetus-toiminta sekä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmakeskustelu, joka koettiin hyödylliseksi.

Kyselyn pohjalta esiopetuksen mahdollisia kehittämisen kohteita tulevaisuuteen: Ulkotoiminnan ja -välineistön kehittäminen ja monipuolisempi käyttäminen, sillä 14,1 prosenttia vastaajista oli jokseenkin eri mieltä siitä, että ulkovaikuteet mahdollistaisivat monipuolisen leikin ja toiminnan. Huoltajat toivovat yhä vahvempaa osallisuutta esiopetuksen toimintaan ja toiminnan suunnitteluun. Huoltajat katsovat, että päivittäisen vuorovaikutuksen kehittäminen ja lapsen päivän kuulumisista kertominen hakutilanteissa on tärkeä. Kehittämistä toivotaan lapsen osallisuuteen ja osallistumiseen LEOPS-keskusteluun ja oppimissuunnitelman laatimiseen. Huoltajat toivovat tiedottamista erilaisista vaihtoehtoista vahvemmin esiopetukseen hakiessa.

Poikkeusolojen vuoksi lapsia oli esiopetuksessa maaliskuusta toukokuuhun erittäin vähän. Esiopetushenkilöstö piti yhteyttä lapsiin ja huoltajiin etäyhteyksien kautta. Lapsille annettiin pieniä kotitehtäviä ja huoltajille jaettiin erilaisia

vinkkejä esiopetuksen toteuttamiseksi kotioloissa.

Lukukaudelle 2020 -2021 otettiin käyttöön päivitetty Toiminnan arvioinnin ja kehittämisen suunnitelma eli TAK-suunnitelma. Päivitetyssä TAK-suunnitelmassa on huomioitu entistä paremmin myös täydentävän varhaiskasvatuksen arviointi ja kehittäminen.

Poikkeusolojen jatkuessa syksyllä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa käytiin ns. Leops-keskustelut Teams:n välityksellä, puhelimitse tai henkilökohtaisilla tapaamisilla turvaohjeita noudattaen. Vanhempainillat toteutettiin etänä Teams:n välityksellä tai ulkotapahtumina turvavälit huomioiden

Elokuussa esiopetuksessa aloittavia oli yhteensä 485 ja vuoden 2020 lopussa esiopetuksessa oli 482. Kunnallisissa päiväkodeissa heitä oli 366 ja 24 koulujen yhteydessä olevissa esiopetuksen ryhmissä. Yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetuksessa lapsia on 95. Esiopetuksen starttipäivään elokuussa osallistui esiopetuksen henkilöstö etäyhteyden kautta.

Tuusula sai valtionavustusta kaksikielisen opetuksen laajentamiseen. Mikkolan ja Pellavan päiväkotien esiopetuksen ryhmissä alkoi kielirikasteinen toiminta elokuussa 2020. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan englannin kielellä ja hankkeeseen liittyy jatkuva dokumentointi ja raportointi.

Syksyllä 2020 aloitettiin Tuusulan esiopetus-suunnitelman päivittäminen. Päivitys tehdään lukukauden 2020- 21 aikana ja se otetaan käyttöön syksyllä 2021.

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Vesa Joronen

OLENNAISET TAPAHTUMAT 2020

Yksityisellä varhaiskasvatuksella on Tuusulassa vakiintunut asema. 1-6-vuotiaista lapsista n. 20 % käyttää yksityistä varhaiskasvatusta. Joulukuussa 2020 yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 504 lasta, joista 95 lasta oli esiopetuksessa.

Vuoden 2020 aikana Tuusulassa on toiminut 11 yksityistä päiväkotia. Rykmentinpuiston alueella aloitti elokuussa toimintansa Norlandia Pikkukarhu. Päiväkotien lisäksi yksityisen hoidon tukea on käytetty lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä perhepäivähoidossa ja kotiin palkattujen hoitajien palkkaamiseen.

Kuuma-kuntien yhteinen yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaus-, neuvonta- ja valvontakäsikirja yhtenäistää ohjausta, neuvontaa ja valvontaa Kuuma- kuntien alueella toimiville yksityisille palveluntuottajille. Tuusulassa käsikirja on otettu käyttöön sekä päiväkotien että perhepäivähoidossa elokuusta 2019 alkaen. Toimintakauden 2020–2021 aikana kehitetään yksityisen varhaiskasvatuksen pedagogisen laadun ohjausta, neuvontaa ja valvontaa.

Palveluntuottajia tavattiin kevään aikana yhteistyöpalaverissa yhden kerran. Lisäksi yksi yhteistyöpalaveri pidettiin Teams- kokouksena. Syksyn aikana pidettiin yksi yhteistyöpalaveri Teams-kokouksena. Vuodelle 2020 suunnitellut yksikkökohtaiset käynnit on jouduttu siirtämään koronatilanteen vuoksi. Palaverien lisäksi yksityiset palveluntuottajat ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen järjestämiin koulutuksiin.

Poikkeusolojen aikana yksityiset varhaiskasvatuspalvelut olivat käytössä normaalisti. Maaliskuuhuhtikuun aikana yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli lapsia läsnä n. 26 %. Rajoitusten poistumisen myötä lapsimäärä palautui normaaliksi. Tuusulan kunnan tiloissa vuokralla toimivat yritykset olivat oikeutettuja hakemaan vuokran alennusta kevään poikkeusolojen aikana epidemian vaikutusten vuoksi. Varhaiskasvatuksen osalta vuokran alennuksia myönnettiin kahdelle yksityiselle palveluntuottajalle.